

# ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΗΧΩ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΑΓΚΡΗΤΙΟ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΧΑΝΙΑ 1 Μαρτίου 1955

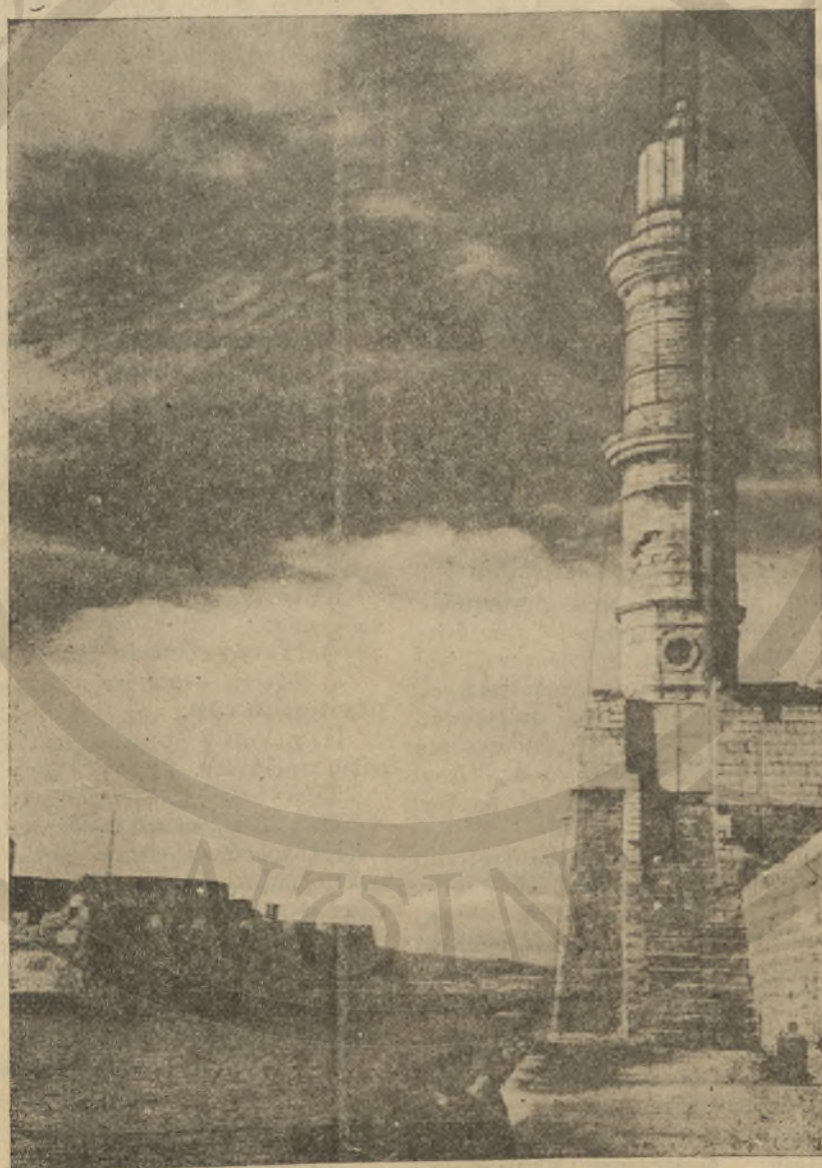
ΕΤΟΣ Δ' ΤΕΥΧΟΣ 8ον

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡ. Δραχ. 20

ΤΙΜΗ ΦΥΛ. ΔΡΑΧ. 1

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΑΡΡΕΝΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

## ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΜΕΓΑΛΕΙΑ



Κάθε επισκέπτης τῶν Χανιῶν θά δῆ τὸν ἱστορικὸ αὐτὸ Φάρο, ποὺ στέκει ἐκεῖ στὸ λιμάνι ἀκοίμητος φρουρὸς ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς Ἑνετοκρατίας.

# ΜΑΘΗΜΑ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑΣ 8<sup>ο</sup>

## ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

### 1) Μετοχαί ενεργ. φωνής :

Ἐνεστώς—ων—ουσα ον.  
Μέλλων—σων—σουσα—σον.  
Ἄορ.—σας—σασα—σαν.  
Παρακ. κῶς—κυῖα—κός.

Τὸ (α) τοῦ θηλυκοῦ εἶναι βραχὺ (ουσα, —σουσα, —κυῖα—σασα.

Τὸ (α) τοῦ οὐδέτερου ἐπίσης βραχὺ (σαν)

Τὸ (α) τοῦ ἀρσενικοῦ εἶναι μακρὸ (σας)

Π. χ. ὁ παιδεύων, ὁ παιδεύσας, τὸ παιδεύσαν. Κλίνονται σὰν τριτόκλιτα ἐπίθετα ὁ γράφων—οντος—οντι—οντες, —όντων—ουσι—κ λ. π. (Στίς ἄλλες πτώσεις μὲ ο)

### 2) Μετοχαί Μέσης φωνής :

Ἐνεστώς ὄμενος—ομένη—όμενον  
Μελλ.—σόμενος—σομένη—σόμενον  
Ἄορ.—σάμενος—σαμένη—σάμενον  
Παρακ.—μένος—μένη—μένον

Π. χ. λύομενος, λυσόμενος, λελυμένος (μὲ τὸν ἀναδιπλ.). Κλίνονται κανονικὰ σὰν δευτερόκλιτα ἐπίθετα,

3) Προσοχή χρειάζεται στὶς μετοχὰς μέσου παρακειμένου ποὺ γράφονται μὲ 2 μ. στὴ συνάντηση χειλικῆς χαρακτῆρος (π, β, φ, +μ=μμ) καὶ (ν+μ=μμ) π. χ.

κεκοπ+μένος=κεκομμένος, τετριβ+μένος=τετριμμένος γεγραφ+μένος=γεγραμμένος μεμαραν+μένος=μεμαραμμένος

(Ἴδε πέμπτο μάθημα 2μ. κ.λ.π.)

4) Γιὰ τίς μετοχὰς τοῦ παρακειμένου καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ μέσου, τίς ὁποῖες συχνὰ συναντοῦμε καὶ στὴ νέα γλῶσσα, πρέπει νὰ προσέξωμε στὸν ἀναδιπλασιασμὸ ποὺ παίρνουν, διότι ὡς γνωστὸν ὁ ἀναδιπλασιασμὸς διατηρεῖται σὲ ὅλες τίς ἐγκλίσεις καὶ στὴν μετοχή. Καὶ ὅταν ὁ ἀναδιπ. εἶναι συλλαβικός δὲν ἔχομε νὰ παρατηρήσωμε τίποτα τὸ ὀρθογραφικὸν π. χ. λε—λυμένος, γε—γραμμένος κ.λ.π. Ὅταν ὁμως εἶναι χρονικός καὶ ἰδιαιτέρως (ο) τὸ ὁποῖον γίνεται (ω) πρέπει νὰ προσέξωμε νὰ μὴν κάνωμε σύγχυση μὲ τίς μετοχὰς τοῦ ἐνεστώτος μέλλοντος καὶ ἀορίστου παθ. μέλλ, καὶ παθ. ἀορίστου, οἱ ὁποῖες δὲν παίρνουν ἀΐξηση καὶ γράφονται μὲ (ο).

Π. χ. Τὸ ρῆμα ὀρίζω. Μετοχαί : Ἐνεστ. ὀρίζων, ἄορ ὀρίσας, ἄορ. παθ. ὀρισθεῖς Μέσ. ἐνεστ. ὀρίζομενος, Μεσ. ἄορ. ὀρισάμενος ἀλλὰ παρακειμένος ὀρισμένος.

Διορθῶνω : Μετοχαί : διορθώνων, διορθωθείς, διωρθωμένος, ὀργανώνω, ὀργανωθείς, ὀργανωμένος, ὀνομάζομαι ὀνομαζόμενος, ὀνομασθεῖς, ὀνομασμένος, ἐπώνομασμένος, ὀπλιζομαι ὀπλιζόμενος, ὀπλισθεῖς, ὀπλισμένος, ἐξογκώνομαι ἐξογκωθείς, ἐξογκωμένος, ἐξοφλῶ, ἐξοφλῶν, ἐξοφλήσας, ἐξοφλούμενος ἐξοφλημένος, ἐξοντώνω,

ἐξοντοθεῖς, ἐξωντωμένος ἐξοστρακίζω, ἐξωστρακισμένος, ἀφωσιώνω, ἀφωσιωμένος, ἀπολλυμι, ἀπωλεσμένος, ἐφοδιάζω, ἐφοδιασμένος, [καθοδηγῶ, καθοδηγημένος, προοδεύω, προωδευμένος, οἰκοδομῶ, ὠκοδομημένος, ὄχυρώνω, ὠχυρωμένος, ἐξογκώνω, ἐξογκωμένος, ἐξολοθρεύω, ἐξωλοθρευμένος, συνομολογῶ, συνωμολογημένος, συνοψίζομαι, συνωψισμένος.

5) Καὶ οἱ ἄλλες μετοχὰς τοῦ μέσου παρακειμένου σχηματίζονται ἀπὸ τὸ ἀντίστοιχο θέμα τῆς ὀριστικῆς τοῦ ἴδιου παρακειμ. π. χ. ἐργάζομαι—εἰργασμαι—εἰργασμένος, αἰτοῦμαι—ἤτημαι—ἤτημένος, ἐλευθεροῦμαι—ἤλευθέρωμα—ἤλευθερωμένος, ἀδικοῦμαι—ἠδίκημαι—ἠδικημένος, ἀπελτίζομαι—ἀπῆλπισμαι—ἀπῆλπισμένος, καθαιροῦμαι—καθήρημαι—καθηρημένος, αἰχμαλωτίζομαι—ἠχμάλωτισμαι—ἠχμάλωτισμένος, ἐξερεθίζομαι—ἐξηρεθίσμαι—ἐξηρεθισμένος, ἐξεγειρομαι—ἐξήγερομαι—ἐξηγερομένος, εἰτοιμάζομαι—ἠτοίμασμαι—ἠτοιμασμένος, ἀπαλλάττομαι—ἀπήλλαγμαί—ἀπῆλλαγμένος, ἐξελλισσομαι—ἐξείλιγμαί—ἐξειλιγμένος κτλ.

6) Μετοχαί παθ. ἀορίστου: θεῖς—θεισα—θέν, καὶ χωρὶς τὸ (θ) ὁ β' παθ. ἄορ. π. χ. λυθεῖς—λυθεισα, —λυθέν, φανεῖς—φανείσα—φανέν.

Κλίνονται κανονικὰ σὰν τριτόκλιτα ἐπίθετα, π. χ. ὁ λυθεῖς τοῦ λυθέντος οἱ λυθέντες τοῖς λυθεῖσι (ἐνῶστὰ ἐπίθετα κάνει—εσι π. χ. χαρίεις—χαρίεσι).

Τὸ (α) τοῦ θηλυκοῦ βραχὺ.

7) Μετοχαί παθ. μέλλοντος.—θησόμενος—θησομένη—θησομενον καὶ ὁ β' παθ. μέλλων χωρὶς (θ) π. χ. λυθησόμενος—λυθησομένη—λυθησόμενον, ἐκπλαγησόμενος—ἐκπλαγησομένη—ἐκπλαγησόμενον.

Κλίνονται σὰν δευτερόκλιτα ἐπίθετα. Τὸ (η) νὰ προσέχωμε.

8) Μετοχαί περισπωμένων ρημάτων.

α) Τῶν εἰς —αω, ὦν, —ῶσα—ὦν, ὦμενος—ὦμένη—ὦμενον.

Π. χ. τιμῶν—τιμῶσα—τιμῶν, τιμώμενος, τιμώμενη, τιμώμενον.

Κλίνονται: ὦν—ὦντος—ὦντες—ῶσι—ὦντας.

Π. χ. ὁ τιμῶν τοῦ τιμῶντος, οἱ τιμῶντες κλπ.

Νὰ προσέξωμε νὰ μὴν ποῦμε ὁ τιμῶν τοῦ τιμῶντος, οἱ τιμῶντες, οἱ βοοῦντες, ὁ τιμούμενος, οἱ τιμούμενοι κτλ.

β) Τῶν εἰς ἔω, —ὦν—οὔσα—οὔν, —ούμενος—ουμένη—ουμενον, π. χ. ὁ ποιῶν—ἡ ποιούσα—τὸ ποιῶν, ὁ ποιούμενος—ἡ ποιουμένη—τὸ ποιούμενον.

Κλίνονται: —ὦν—οὔντος—οὔντες—οὔσι—οὔντας π. χ. ὁ ποιῶν τοῦ ποιῶντος, οἱ ποιῶντες, τοῖς ποιούσι κ.λ.π.

Νὰ προσέξωμε νὰ μὴν ποῦμε ὁ ποιῶν τοῦ ποιῶντος, οἱ ποιῶντες, ὁ ποιούμενος, οἱ ποιούμενοι κ.τ.λ.

γ) Τῶν εἰς —οω, —ὦν, οὔσα—οὔν, —ούμε-

νος—ουμένη—ούμενον.

Π. χ. ὁ ἀξιῶν, ἡ ἀξιούσα—τὸ ἀξιῶν, ὁ ἀξιούμενος—ἡ ἀξιουμένη—τὸ ἀξιούμενον. Κλίνονται σὰν τὰ προηγούμενα σὲ —έω

Στὴ δημοτικὴ τὰ —ω τῆς ἀρχαίας ἔγιναν σὲ —ωνω (τὸ (ω) μὲ ὠμέγα) π. χ. ἀξιῶνω, ἐλευθερώνω—δηλώνω κ.τ.λ.

9) Μετοχαὶ ἔνεργ. ἀορ. β' ὦν—οὔσα—όν,

Ἐδῶ νὰ προσέξωμε νὰ μὴν κάνωμε σύγχυση μὲ τὰ περισπώμενα ρήματα. Ἐδῶ ἔχομε—ὦν μὲ ὄξεϊα. Π. χ. ὁ λαβῶν—ἡ λαβοῦσα—τὸ λαβόν, ὁ μαθῶν—ἡ μαθοῦσα—τὸ μαθόν, ὁ ἀγαγῶν—ἡ ἀγαγοῦσα—τὸ ἀγαγόν, ὁ τυχῶν—ἡ τυχοῦσα—τὸ τυχόν, ὁ λαθῶν—ἡ λαθοῦσα—τὸ λαθόν, ὁ ἰδῶν—ἡ ἰδοῦσα—τὸ ἰδόν, ὁ ἐλθῶν—ἡ ἐλθοῦσα—τὸ ἐλθόν κ.τ.λ. Ἀπὸ τὰ περισπώμενα τὰ διακρίνομε, διότι σχηματίζονται ἀπὸ ἄλλο θέμα, π. χ. ἀπὸ τὸ λαμβάνω, ἀορ. β. λαβῶν δὲν ὑπάρχει ρῆμα λαβῶ για νὰ γράψω ὁ λαβῶν, ἐνῶ ἀπὸ τὸ ρῆμα καλῶ, γράφω ἀμέσως τὴ μετοχὴ ἀπὸ τὸ ἴδιο θέμα, ὁ καλῶν, τὸ ἴδιο ἀπὸ τὸ τυγχάνω, ὁ τυχῶν (ἄλλο θέμα) κ.τ.λ.

Κλίνονται —ὦν—όντος...όντες...οὔσι—όντας.

(Μὲ ο στίς ἄλλες πτώσεις) π. χ. ὁ λαβῶν—τοῦ λαβόντος—τῷ λαβόντι.... οἱ λαβόντες, τῶν λαβόντων,—τοῖς λαβοῦσι—τούς λαβόντας κ.λ.π.

Τὸ θηλ. καὶ τὸ οὐδ. κλίνονται κονονικά.

10) Μετοχαὶ ἔνεργ. παρακειμένου κῶς—κυῖα—κός.

π. χ. λευκῶς—λελυκυῖα—λελυκός.

Κλίνονται—κῶς—κότος.. κότες... κόσι.. (Μὲ ο) π. χ. λευκῶς—λελυκός—λελυκόςτι... λευκότες—λελυκώτων—λελυκώσι κτλ. Δύο μετοχαὶ γράφονται μὲ ω τεθνεώς—ώτος... τεθνεώτες—τεθνεώτων... καὶ ἐστῶς (καθεστῶς, ἐνεστῶς, παρεστῶς, προεστῶς) ἐστῶτος, ἐστῶτες κλπ.

Τὸ θηλ. καὶ τὸ οὐδ. κλίνονται ἐπίσης κανονικά.

11) Οἱ πάρα κάτω μετοχὲς ἔχουν τὸ δίχρονο μακρὸ καὶ στὸ οὐδέτερο παίρνουν περισπωμένη.

Τὸ ἀμβλῦνον, τὸ βραδῦνον, τὸ βρῖθον, τὸ δακρῦνον, τὸ εὐθῦνον, τὸ θλιβον, τὸ ἰδρῦον, τὸ ἰθῦνον, τὸ ἰσχῦον, τὸ λῦον, τὸ λαμπρῦνον, τὸ λεπτῦνον, τὸ κηρῦτον, τὸ κλῖνον, τὸ κραῖζον, τὸ κρῖνον, τὸ κυλίον, τὸ κωλύον, τὸ πρᾶττον, τὸ μεγαλῦνον, τὸ μολῦνον, τὸ οἰκίειρον, τὸ ὀξῦνον, τὸ πῖπτον, τὸ πνίγον, τὸ πλῦνον, τὸ πραῦνον, τὸ ρῖπτον, τὸ σκληρῦνον, τὸ σῦρον, τὸ ταχῦνον, τὸ τριβον, τὸ φαιδρῦνον, τὸ φριττον, τὸ χρῖον,

12) Στὴ Δημοτικῇ. Αἱ μετοχαὶ —οντας (ἀπὸ βαρύτονα) μὲ ο π. χ. γράφοντας καὶ —ώντας (ἰπὸ περισπώμενα) μὲ ω π. χ. τιμώντας.

13) Γενικά: Ἡ κλητικὴ τῶν μετοχῶν ἔνεργ. φω-

## ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Μὲ μεγάλη μας εὐχαρίστηση καὶ χαρὰ ἀνακοινώνομε στοὺς φίλους μας ἀναγνώστες καὶ ἀναγνώστριες ὅτι τὸ περιοδικό τους ἡ «Μαθητικὴ τους Ἠχώ» πού τέσσερα χρόνια τώρα τοὺς εἶναι ἀχώριστος σύντροφος καὶ πνευματικὸς ὁδηγός, ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς της 9ου τεύχους τοῦ ἀφιερωμένου εἰς τὴν μεγάλην μας ἐθνικὴν ἑορτὴν τῆς 25 Μαρτίου, θὰ αὐξήσῃ τὶς σελίδες της σὲ 20 μὲ καλλιτεχνικὸν ἐξώφυλλον καὶ ἐμφάνισιν, καὶ πάντοτε μὲ τὴν ἰδίαν τιμὴν τῆς μᾶς δραχμῆς. Παρακαλοῦμε τοὺς ἀνταποκριτάς μας νὰ φροντίσουν γιὰ μιὰ καθολικὴ πιὰ κυκλοφορία στὸ Γυμνάσιό τους καὶ νὰ μᾶς γράψουν ἐγκαίρως πόσα φύλλα θὰ θέλουν, διὰ νὰ κανονίσωμε τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐκτυπώσεως. Κάθε μαθητῆς καὶ μαθήτρια δὲν δικαιολογεῖται πλέον νὰ μὴν ὑποστηρίξῃ καὶ νὰ μὴν ἀγοράξῃ τὸ περιοδικό του, ἀναλογιζόμενος τὶ πληρώνει. Ἡ «Μαθ. Ἠχώ», εἶναι τὸ καλύτερο στὸ εἶδος τοῦ καὶ τὸ φτηνότερο περιοδικό τῆς Ἑλλάδος. Περιμένομε ἕνα μαθητικὸ συναγεμιδὸ ὄχι μόνο νὰ διατηρήσωμε ἀλλὰ καὶ νὰ πλουτίσωμε τὸ περιοδικό μας ἀκόμη περισσότερο. Ἡ ἀγάπη καὶ ὑποστήριξις μὲ τὴν ὁποῖαν ὁ μαθητικὸς κόσμος τῆς Κρήτης περιβάλλει τὸ περιοδικό του, μᾶς ἐνθαρρύνει γιὰ τὴν νέα προσπάθεια, παρὰ τὸν διπλασιασμὸ τῶν ἐξόδων τῆς ἐκτυπώσεως καὶ κυκλοφορίας.

«Ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ»

νῆς καὶ παθ. ἀορ. εἶναι ὁμοία μὲ τὴν ὀνομαστικὴν π. χ. ὁ λαβῶν ὃ λαβῶν, ὁ τιμῶν—ὃ τιμῶν, ὁ λεχθεῖς—ὃ λεχθεῖς κτλ.

—Τὸ (α) τοῦ θηλυκοῦ τῶν μετοχῶν εἶναι βραχῦ.

—Στὴ γενικὴ τοῦ πληθ. αἱ μετοχαὶ σὲ (α) τονίζονται στὴ λήγουσα π. χ. ἡ λύουσα τῶν λυουσῶν, ἡ λαβοῦσα τῶν λαβουσῶν, ἡ παιδεύουσα τῶν παιδευσασῶν, ἡ λελυκυῖα τῶν λελυκυῖων, ἡ ρηθειῖσα τῶν ρηθειῖσῶν, ἡ ποιοῦσα τῶν ποιουσῶν, ἡ δηλοῦσα τῶν δηλουσῶν κτλ.

Σ. ΜΑΡΚΟΥΛΑΚΗΣ  
Καθ. Β' Γυμν. Χανίων

# ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟ ΤΟΥ ΚΡΗΤΙΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ

## ΤΟ ΦΑΡΑΓΓΙ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΙΑΣ

... Τὴν ἀγαπῶ τὴν ἐξοχή. Τὴν ἀγαπῶ καὶ τὴ νοιώθω μέσα μου βαθειά, σὰν κάτι ἀναπόσπαστο ἀπὸ τὸν ἑαυτό μου. Κάθε πλαγιά, κάθε πέτρα, κάθε μυρωμένο θυμάρι, εἶναι γιὰ μένα μιὰ ζωή, μιὰ ἱστορία. Ἴσως νᾶμαι ὑπερβολικὴ, ὅμως ... τὴν ἀγαπῶ τὴν ἐξοχή. Γι' αὐτὸ καὶ τι ὠραιότερο γιὰ μένα ἀπὸ μιὰ ἐξαιρετικὴ ἐκδρομὴ;

Τὸ θυμᾶμαι σὰν νᾶταν χτές. Ὁ Αὐγουστος σὰν ὅλη του τὴν ἔνταση, καυτερός ἐκτυφλωτικός. Ἦταν μεσημέρι. Ξεκινοῦμε. Γιὰ ποῦ; Ὅλοι κοιτοστέκονται καὶ ζηλεύουν σὰν τὸ ἀκοῦνε. Πᾶμε γιὰ τὴ Σαμαριά, γιὰ τὸ Φαράγγι τὸ θρυλικὸ καὶ πολυθαύμαστο. Αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν εἶμαι κεφατὴ ὅπως στὶς ἄλλες ἐκδρομές. Νοιώθω νὰ μὲ κυριεύῃ μιὰ παράξενη ἀγωνία, μιὰ κάποια ἀνυπομονησία. Ἦδη, ἔχω πάει δυὸ φορὲς ὡς τὸν Ὀμαλό, ἀλλὰ τὸ Φαράγγι, μόνο σήμερα καὶ αὐριο θὰ τὸ γνωρίσω.

Ἐπὶ τέλους, ξεκινοῦμε. Καὶ προχωροῦμε γοργὰ μέσα στοὺς γνῶριμους δρόμους τῆς πόλεως. Μιὰ ἀποπνιχτικὴ ζέστη ἔχει τυρλώσει στ' αὐτοκίνητο. Μιὰ γλυκεῖα νάρκη μὲ κυριεύει, σὰ νὰ θέλω νὰ κοιμηθῶ βαθειά. Ὅμως, ὅσο ἀνεβαίνουμε, ὁ ἀέρας γίνεται πιὸ δροσερός, ἡ ἀτμόσφαιρα καθαρότερη. Ἡ Ἀγνιά, ὁ Ἀλικιανός, ὁ Φουρνές, ἔχουν περάσει πίσω μας. Μιὰ φευγαλέα ἐντύπωση, κάπως ἀόριστη ἀπ' τὸ καθένα μπόρεσα νὰ συγκρατήσω στὸ λαχανιασμένο πέρασμα τοῦ αὐτοκινήτου. Τώρα προχωροῦμε γιὰ τοὺς Λάκκους. Ὁ δρόμος εἶναι δύσκολος. Ἀνήφορος. Ὅλο στροφές. Ἡ μηχανὴ ἀγκομαχεῖ. Ὁ οδηγὸς προσηλωμένος στὴ προσπάθειά του, μὲ ὅλα τὰ νεῦρα τενωμένα, καὶ μεῖς μὲ κρατημένη τὴν ἀναπνοὴ στὴν κάθε κρεμαστὴ σχεδὸν στροφῆ.

Ὅμως, πέρ' ἀπ' τὴ στενόχωρη μηχανή, πού ἀνεβαίνει τὸ δρόμο, τὸ βλέμμα ἐλεύθερο θαυμάζει τὴ φύση. Πολλὰ μέτρα στὸ βάθος, χωράφια καλλιεργημένα ἀμπέλια καὶ δέντρα, σοῦ ξετυλίγουν σιγὰ-σιγὰ τὴν πράσινή τους ἀρμονία. Κι' ἀπὸ πάνω τους, οἱ ἀπότομες πλαγιὲς τῶν βουνῶν κι' ἐμεῖς, κρεμασμένοι ἐκεῖ ψηλά, σὰν ἀπὸ ἀεροπλάνο, ν' ἀφήνωμε τὴ ματιὰ μας νὰ ξεκοραζέται στὴ θεά αὐτὴ, πού φτάνει ὡς τὴ θάλασσα, τὴν μακρυνὴ κι' ἀστραφτερὴ τῶν Χανίων. Κι' ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ δρόμου, στρατὸς δλόκληρος οἱ κουμαριές, μὲ ὀλοστρογγυλά κούμαρα ἄγουρα ἀκόμη, πράσινα, κίτρινα καὶ μερικά, πολὺ λίγα κατακόκκινα, χαρούμενες νότες στὸ μουντὸ πεντάγραμμο τοῦ βράχου.

Τέλος, φθάνομε στοὺς Λάκκους. Ὑστερα ἀπὸ στάση ἑνὸς τετάρτου ὁ ἀρχηγὸς σφυρίζει ξεκίνημα.

Κι' ὁ δρόμος συνεχίζεται πιὸ ἀνηφορικὰ ἀκόμα καὶ πιὸ ἀπότομος γιὰ τὸν Ὀμαλό. Πραγματικὰ, θαυμάζει τὸν ἄνθρωπο σ' αὐτὸ του τὸ ἔργο. Ἐνίκησε τὸ ἄγριο βουνὸ καὶ ξετύλιξε τὴν κορδέλλα τοῦ δρόμου ὡς τὸ ὠραῖο ὁροπέδιο.

Ὅταν φθάσαμε ἐκεῖ βρήκαμε τελείως ἀλλοιώτικα

τὰ πάντα ἀπ' τὶς προηγούμενες φορὲς. Χωράφια πλουτοφόρα ἀντικρύσαμε παντοῦ καὶ οἱ χωρικοὶ μὲ ζῆλο ἀφοσιωμένοι στὸ τίμιο ἔργο τους, καλλιεργοῦσαν τὴν εὐφορὴ γῆ. Καὶ γύρ' ἀπ' αὐτὴ τὴ προσπάθεια καὶ τὸ μόχθο τῆς δουλειᾶς, φρούρια ἀπέραστα τὰ βουνά, ἄγρια καὶ μεγάλοπρεπα ἔζωναν τὸ βλέμμα ἀπὸ παντοῦ. Διασχίσαμε εὐκόλα τὸν Ὀμαλό, ἂν καὶ ἦταν 2 1)2 ἡ ὥρα τὸ μεσημέρι καὶ οἱ σάκκοι στοὺς ὤμους βάραιναν πολὺ. Σὲ μιὰ ὥρα, νᾶμαστε στὸ Ξυλόσκαλο, τὴν εἴσοδο τοῦ Φαραγγιοῦ. Ἀπὸ κάτω μας, σ' ἀμέτρητο βάθος, ἡ χαράδρα κρυμμένη στὰ φυλλώματα τῶν δένδρων, σκιερὴ καὶ γεμάτη μυστήριο. Καὶ πάνω μας, δεξιὰ, ὁ Γκιγκίλος, τὸ παράξενο «μαβὶ βουνό», πού ξεχωρίζει μὲ τὸ χρωμὰ του ἀπ' ὅλα τὰ γύρω βουνά, ὁ φοβερός γκιγκίλος, τὸ ὄνειρο κάθε ὄρειβάτη. Κι' ἀρχίζομε νὰ κατεβαίνουμε στὸ Φαράγγι. Δὲ θὰ ξεχάσω ὅσο ζῶ τὴν ἀνεκφραστὴ ὁμορφιὰ τοῦ δρόμου αὐτοῦ. Τὸ μονομάτι, στενὸ καὶ φιδωτὸ, κατεβαίνει ὀλοένα, στρωμένο μὲ βελόνες πεύκου. Τὸ δέντρο αὐτὸ, πιὸ μυρωδάτο καὶ πιὸ φουντωτὸ ἐδῶ ἀπὸ πουθενὰ ἄλλοῦ, κυριαρχεῖ παντοῦ κι' ἂν εἶσαι τυχερὸς μπορεῖ νὰ σὲ ὑποδεχτῆ μὲ τὸ κροστάλλιο τραγοῦδι ἑνὸς ἀηδονιοῦ ἢ μιᾶς καρδερίνας. Κι' ὅσο προχωροῦμε, τόσο βυθίζομαστε στὸ Φαράγγι περισσότερο, ὥσπου φθάνομε στὸ σημεῖο, ὅπου κάτω ἀπὸ ἓνα τεράστιο κίτασπρο βράχο ξεπετιέται τὸ νερὸ πλούσιο, λαχταριστὸ, κροστᾶλλινο. Ἀπὸ δῶ καὶ κάτω τὸ εἶχαμε συνεχῶς στὰ πόδια μας, νὰ κυλᾶ τὶς χαρούμενες νότες του. Τέλος, φθάσαμε κατὰ τὸ βράδυ στὸν Ἀη Νικόλα, ὅπου θὰ διανυκτερεύαμε.

Δὲν μπόρεσα νὰ κοιμηθῶ ὅλη νύχτα. Κύτταξα τ' ἄστρα, πού τρεμόπαιζαν ψηλά. Ἄκουγα τὸ νερὸ πού γουργουρίζε πιὸ κάτω καὶ τοῦ γρούλλου τὸν μονότονο ἦχο ἀπὸ πάνω μου. Ἐνοιωθα τὴν ἐξοχή κι' αὐτὴ πού μιλοῦσε μὲ τὸν δικό της τρόπο τὸν ἄγνὸ κι' ἀνεπιτήδευτο. Ἀπολάμβανα τὴ Φύση.

Τὴν ἄλλη μέρα, ξεκινήσαμε ξημερώματα. Ἀπὸ δῶ καὶ κάτω εἶναι τὸ ὠραιότερο μέρος τοῦ Φαραγγιοῦ. Διαρκῶς κατεβαίνομε. Σὲ κάθε βῆμα σταματοῦμε γιὰ νὰ θαυμάσωμε.

Θεόρατες οἱ πλαγιές, δεξιὰ κι' ἀριστερά. Κοφτερές κι' ἀπότομες, πού μᾶς ζαλίζουν. Ἀναποδογυρίζομε τὸ κεφάλι γιὰ νὰ τὶς δοῦμε ὡς ἐπάνω, θαρρεῖς πὸς ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ θὰ σμίξουν οἱ κορφές καὶ θὰ σὲ κλείσουν μέσα. Τότε ἐνοιώσα ἓνα παράξενο συναίσθημα. Ἐνοιώσα μικρὴ, πολὺ μικρὴ κι' ἀσήμαντη μπροστὰ στὸ φυσικὸ μεγαλεῖο. Πραγματικὰ ἓνα δέος μὲ κυριεύσει ἐκεῖ στὸ βάθος ὅπου βρισκόμουν, ἀνάμεσα στὰ δυὸ βουνά. Κι' ἀπὸ τότε δὲν τὴν ἀγαπῶ μόνο τὴ φύση. Τὴ λατρεύω, μὰ καὶ τὴ φοβᾶμαι σύγχρονα.

Προχωρώντας, φθάνομε στὸ χωριὸ Σαμαριά. Μικροσκοπικὸ κι' ἀποξεχασμένο, καθρεφτίζει τὴ δυστυχία του στὰ πρόσωπα τῶν πτωχῶν, ἐγκαταλελει-

μένων χωρικών. Προσκυνοῦμε τὴν ἐκκλησία τῆς Ὁσίας Μαρίας, πού ἔδωσε τ' ὄνομα καὶ στὸ Φαράγγι, καὶ θαυμάζουμε τὶς βυζαντινὲς τοιχογραφίες της. Ὅσο προχωροῦμε, τόσο ψηλώνουν τὰ βουνά, πὺ ἀγρία, πὺ μεγάλωπραπα, ἀληθινὰ ἰδανικὸς τόπος γιὰ κατοικία ἀγριμοῦ καὶ φώλιασμα ἀετοῦ. Κι' ὁ οὐρανός, ἀνάμεσα στὶς κορφές, γαλάζια κορδέλλα εὐθυμῆ μέσ' τὴν αὐστηρότητα τοῦ θερειμένου βουνού.

Τώρα πλησιάζουμε στὴν ἔξοδο τοῦ Φαραγγι, στὶς Πόρτες. Ἐδῶ περνοῦμε τὸ μεσημέρι. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ μουρμούρισμα τοῦ νεροῦ, μόνο τοῦ κόρακα ἢ φωνὴ ἢ τῆς πέτρας τὸ κύλισμα ταράζουν τὴν προαιώνια ἡσυχία τοῦ τόπου αὐτοῦ. Ἀπ' ἔδῶ καὶ κάτω τὸ Φαράγγι σχηματίζει στροφές ἀπότομες καὶ τόσο στενές, πού μόλις χωρεῖς νὰ περάσης μὲ τὰ χέρια ἀπλωμένα. Καὶ μόλις περνοῦμε μιὰ στροφή, ὁ δρόμος φαίνεται φραγμένος ἀπὸ τὴν ἐπομένη, κι' ἀναρωτιώμαστε ἀπὸ ποῦ θὰ βγοῦμε. Τέλος, οἱ πλαγιὲς χαμηλώνουν, ἀπαλύνονται καὶ ξαφνικὰ βρισκόμαστε σὲ μιὰ ὀλάνοιχτη, ἀπέραντη πεδιάδα, ἀκαρπη καὶ ἱερὴ σὰν ἔρημος. Ὁ ἥλιος τσουρουφλίζει σ' ἐκεῖνο τὸ σημεῖο, τὸ νοτιώτατο τοῦ Νομοῦ Χανίων. Οὔτε ἕνας θάμνος δὲ βρίσκεται νὰ δροσίση μὲ τὴ παρουσία του τὸ τοπεῖο. Κι' ἐμεῖς προχωροῦμε, φορτωμένοι, κατ' ἀπ' τὸν καντερό, αὐγουσιάντικο ἥλιο. Ὁ ἰδρώτας τρέχει ποτὰμ καὶ τὸ ρολοῖ θαρρεῖ καὶ δὲν προχωρεῖ πιά. Ἡ γλῶσσα κολλᾷ στὸν οὐρανίσκο. Ἀναλογιζόμαστε μὲ λαχτᾶρα τὴ δροσιά τοῦ Φαραγγι καὶ τὴν ἀπόλαυση τοῦ παγωμένου νεροῦ του.

Κι' αὐτὸ συνεχίζεται γιὰ 1 1)2 ὥρα. Ὅπου βλέπουμε ἀπὸ μακρὰ τὰ πρῶτα σπίτια τῆς Ἀγίας Ρουμέλης καὶ τὸν ἀστραφτερὸ καθρέφτη τοῦ Λιθουκοῦ. Ἐνα μάνιο στὴ θάλασσα μᾶς κάνει νὰ ξεχάσωμε ἀμέσως τὴ δοκιμασία αὐτὴ καὶ σὲ λίγο, ἀφοῦ πρῶτα ἀδειάσαμε ἀπὸ 5 γαζόζες ὁ καθένας, σαλπάρουμε μὲ τὸ καΐκι γιὰ τὴν Παλιόχωρα. Ἡ θάλασσα ἦταν ἡμερὴ καὶ χάριδευε ἀπαλὰ τὴ βάρκα μὲ τὸν νερό της. Ὁ δροσερὸς μπάτης μᾶς ἔδωσε ἕνα κέφι ἐξαιρετικὸ καί, σὲ λίγο, τὰ ἀπόρημα βράχια τῆς Νότιας Κρήτης ἀντήχησαν ἀπ' τὰ τραγούδια μας. Ποῦ καὶ ποῦ, ἀνάμεσα στὶς κάθετες ἀκτές, πού βυθίζονται σὰ κομμένες μὲ μαχαίρι στὴ θάλασσα, μιὰ γλῶσσα ἀμμουδιάς καὶ κανένα ἐκκλησιάκι, πού ἡ εὐσέβεια τῶν ναυτικῶν ἔστησε ἐκεῖ, προστασία κι' ἐλπὶδα στὸν κίνδυνο. Ἐπὶ τέλους, φτάσαμε στὴν Παλιόχωρα καὶ πήραμε τὸ δρόμο γιὰ τὰ Χανιά. Ὅταν ἤρθαμε στὰ σπίτια μας ἦταν πολὺ ἀργά. Ἀλλὰ ἐμεῖς οὔτε κούραση αἰσθανόμαστε, οὔτε νύστα. Ἐνθουσιασμοῦ μόνο ἀπέραντο καὶ θαυμασμό.

Τὸ θρυλικὸ Φαράγγι, μαζὺ μὲ τὸν καθάριο μωρμένο ἀέρα του, φύσηξε στὰ στήθια μας τὸ μεγαλεῖο καὶ τὴν ὁμορφιά του τὴν ἀσύγκριτη. Μᾶς ἀπέδειξε πόσο ἀνάτερη ἀπὸ τὸν πολιτισμὸ μας εἶναι ἡ ἀναλλοίωτη, πάναγνη φύσις.

Μποροῦσε λοιπὸν ἀπὸ τότε νὰ μὴν θεωρῶ τὸ Φαράγγι σὰν τόπο προσκυνήματός, σὰν ἱερὸ ναὸ τοῦ Κυρίου.

ANNA XATZHΛIA  
Τάξι. Ε' Γαλ. Σχολὴ Χανίων.

Ὁ κατὰ φύσιν ἄνθρωπος δὲν ἀρκεῖται μόνον εἰς τὸ νὰ ἀνεύρη τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, ἀλλὰ προσπαθεῖ νὰ ἐρευνησῇ τὰ διάφορα φυσικὰ φαινόμενα, νὰ μάθῃ τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν αἰτίαν αὐτῶν καθὼς καὶ τοὺς διέποντας ταῦτα νόμους.

Ἡ ἀέναντος δὲ αὐτῆ προσπάθεια τὸν ὠδήγησεν εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῆς θρησκείας. Ἡ θρησκεία εἶναι ἕνα κοινωνικὸν φαινόμενον, τῆ βοηθεία τοῦ ὁποῖου ὁ ἄνθρωπος ἔρχεται εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν μετὰ τῆς ἀνωτέρας ταύτης δυνάμεως, ἣτις ἐκλήθη Θεός.

Ὁ πραγματικὸς θρησκευόμενος ἄνθρωπος θεωρεῖ ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι κοινωνικὸς βασιλεὺς τῆς ἀγάπης, τῆς ἀγαθότητος καὶ ἐν γένει ὁ πνευματικὸς καὶ ὑλικὸς ἀρρωγὸς τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἄνθρωπος αἰσθάνομενος τὴν ἐλαχίστην ἀξίαν του ἔναντι τῆς τελειότητος τοῦ Θεοῦ, ὠδηγήθη μόνος του εἰς τὴν μεγίστην ἀφοσίωσιν πρὸς τὸ Θεῖον, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ἦτο ἡ γέννησις τῆς λατρείας. Εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν προϊστορικὴν ἐποχὴν δυνάμεθα νὰ εὕρωμεν τύπους τινὰς λατρείας, οἵτινες διακρίνουσι τοὺς ἀπολιτίτους ἐκείνους ἀνθρώπους. Σήμερον ἡ λατρεία εὐρίσκεται ἀπείρως διαδεδομένη εἰς τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν, ἣτις εἶναι ὁ βασικὸς παράγων τῆς προοδευτικῆς ἀνάπτυξης τῆς ἀνθρωπότητος.

Εἶναι δὲ ἀνεπτυγμένη ἀναλόγως τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως ἐκάστου λαοῦ. Εἴτε ὡς θρησκεία ἰδεολογικὴ εἴτε ὡς εἰδωλολατρεία, ἔχει ἀντικειμενικὸν σκοπὸν νὰ συγκρατήσῃ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸν βόρβορον τῶν χαμερπῶν ἡδονῶν, νὰ χαλιναγωγῇ τὰ πάθη του, καὶ γενικῶς νὰ ὠδηγήσῃ αὐτὸν εἰς τὴν ἀρετὴν. Ἡ θρησκευτικὴ κατάρτισις μιᾶς κοινωνίας, ἐπιφέρει τὴν γενικὴν κατάρτισιν τοῦ βιωτικοῦ ἐπιπέδου αὐτῆς. Ἐνῶ ἀντιθέτως ἡ δύναμις τῆς πίστεως καθιστᾷ τὴν κοινωνίαν ἱκανὴν νὰ ἀντεπεξέρχεται εἰς τὰς δυσκόλους περιστάσεις, νὰ φροντίζῃ διὰ τὴν καλλιτέρευσίν της καὶ ἔτσι τέλος νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἀνωτέραν σφαιραν τοῦ ἠθικοῦ καὶ τοῦ ὄρατου. Ἰδιαιτέρως ὑπερηφάνειαν πρέπει νὰ ἔχωμεν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες οἵτινες κατορθώσαμεν τῆ βοηθεία τῆς Χριστιανικῆς πίστεως ν' ἀξιοποιήσωμεν τὸ ὄνομά μας, ἄφ' ἐνός, καὶ νὰ μεταλαμπαδεύσωμεν τὸ φῶτα τοῦ πολιτισμοῦ ἀφ' ἑτέρου.

Διὰ τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας διεσώθη ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τὰς ἐκάστοτε ἐχθρικὰς πιέσεις, διετήρησεν τὴν προγονικὴν τῆς γλῶσσαν, ἀνέπτυξε τὸν πανάρχαιον πολιτισμὸν της καὶ ἀπεδείχθη τέλος φάρος τηλαυγής, ὡς πυρὸς φωτεινὸς φωτίζων ἐκάστοτε τοὺς ἀμαθεῖς. Πᾶς, ὅστις θέλει νὰ φθάσῃ εἰς τὴν περιωπὴν τῆς ἠθικότητος εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐγκολπωθῇ βαθύτατα τὴν θρησκείαν, ἣτις εἶναι τὸ πολυτιμότερον ἀγαθὸν καὶ ἡ κιβωτὸς ἡ ἐγκλείουσα τὰ ἀνώτερα ἰδανικὰ τοῦ πανανθρωπίνου πνεύματος. Εἶναι προσέτι κατὰ τὸν Πλούταρχον: «Τὸ συνεκτικὸν ἀπάσης κοινωνίας καὶ νομοθεσίας ἔρεισμα καὶ βᾶθρον».

ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΜΜ. ΑΜΟΝΑΚΗΣ

Τάξις Η'. Γ. Καστελλίου.

## Η ΓΕΝΕΣΙΣ ΚΑΙ Η ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Μελέτη του μαθ. ΕΥΑΓΓ. ΑΠ. ΦΥΤΡΑΚΗ

Τὸ πρόβλημα τοῦτο, ἀπὸ τοὺς ἀρχαιότερους χρόνους ἀπασχολεῖ τὸν ἄνθρωπον, διὰ τοῦτο ἔχομεν ἕνα πλῆθος θεωριῶν καὶ ὑποθέσεων διὰ τὴν ἐξήγησιν καὶ τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος τούτου. Πολλὰ ἐκ τῶν ὑποθέσεων καὶ τῶν θεωριῶν αὐτῶν εἶναι πολὺ παράδοξοι, ἀλλὰ πρέπει ὅμως προτοῦ ἀναφέρομεν τὴν τελευταίαν ἐπιστημονικὴν ὑπόθεσιν—ἡ ὁποία πλησιάζει πολὺ εἰς τὴν πραγματικότητα—να ἐκθέσωμεν ἐν συντομίᾳ τὰς πρώτας ἰδέας περὶ τῆς γενέσεως τῆς ζωῆς. Αἱ κυριώτεραι τῶν θεωριῶν αὐτῶν εἶναι αἱ ἑξῆς:

α) Ἡ πυροζωϊκὴ θεωρία τοῦ Γερμανοῦ Πράυερ, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ὄργανισμοὶ ὑπῆρχον εἰς τὴν γῆν ἐπιφανείαν, σχηματισθέντος ἐκ τῆς διαπύρου καὶ τῆς τετηκνίας ὕλης τῆς γῆς ὅταν αὕτη ἐψύχεται. Ἡ θεωρία αὕτη λόγῳ τῶν ἀντιθέσεων πρὸς τὰς κοσμογονικὰς ὑποθέσεις δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἰσχύν ἐπὶ τῆς ἐπιστήμης. β) Ἡ κοσμοζωϊκὴ θεωρία τοῦ Χελμχόλτς, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ζωὴ μεταφέρθη εἰς τὴν Γῆν διὰ τῶν μετεωριτῶν ἀπὸ ἄλλο οὐράνιον σῶμα, καὶ δὲν εἶναι αὐτόχθων. Ἡ θεωρία αὕτη εἶναι φανερόν ὅτι δὲν λύει τὸ πρόβλημα ἀλλὰ τὸ μετατοπίζει εἰς ἄλλο οὐράνιον σῶμα, διότι κάθε ἄνθρωπος θὰ ἐρωτήσει: πῶς ἐδημιουργήθη ζωὴ εἰς τὸ σῶμα αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ὁποῖον ἦλθεν ἡ ζωὴ εἰς τὴν γῆν; Τὰς θεωρίας αὐτὰς τὰς ὀνομάζουσι βιολογία καὶ ζῶν οὐρανίου ὑποθέτουσιν ὅτι ἡ ζωὴ ἀνέκαθεν ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς δημιουργίας της, καθ' ὃν χρόνον ἐσχηματίσθη ἡ ζωὴ. γ) Αἱ ἀβιογενετικαὶ θεωρίαι, αἱ ὁποῖαι κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς βιογενετικάς, πρᾶξον ὅτι ἡ ζωὴ ἐδημιουργήθη διὰ τῆς αὐτομάτου γενέσεως εἰς κάποιον χρόνον τῆς ἐξελίξεως τῆς γῆς. Αἱ θεωρίαι αὗται ἔγιναν πιστευταὶ ἀπὸ πολλοὺς ἐπιστήμονας τοῦ Μεσαίωνος οἱ ὁποῖοι προσπαθοῦν νὰ δώσουν παραδείγματα τῆς αὐτομάτου γενέσεως. Κατόπιν, μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ μικροσκοπίου, ὁ Παστέρ ἀπέδειξε ὅτι «αὐτόματος γενέσεως δὲν ὑπάρχει σήμερον» καὶ ὅτι κάθε ὄργανισμὸς προέρχεται ἀπὸ ἄλλον ὁμοίον του. Ἀλλὰ μὲ ἀυτὰ ὁ Παστέρ περιώρισε τὸ ζήτημα τῆς αὐτομάτου γενέσεως, ἀλλὰ δὲν ἔλυσε οὕτω τὸ αἰνίγμα τῆς ἀρχικῆς γενέσεως τῆς ζωῆς. δ) Αἱ θεωρίαι κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ζωὴ ἐδημιουργήθη διὰ τῆς ἐνώσεως καὶ τοῦ μετασχηματισμοῦ τῶν ἀνοργάνων οὐσιῶν εἰς ὄργανικὰς εἶναι ὀρθότεραι (1). Τὰς ἰδέας αὐτὰς τὰς διετύπωσε ὁ Λαμάρκι καὶ κατόπιν ὁ Χαϊκελ μετὰ πλήθους ἄλλων ἐπιστημόνων, τὰς ἐπιστηματοποίησεν. Κατὰ τὸν Χαϊκελ ἡ πρώτη ζωσα ὕλη δὲν ὁμοιάζει μὲ τὰ σημερινὰ κύτταρα ἀλλὰ ἦτο μία πρωτοπλαστικὴ μάζα χωρὶς πυρῆνα ἡ ὁποία σὺν τῷ χρόνῳ ἔλαβε κυτταρικὴν μορφήν. Τοὺς πρώτους αὐτοὺς ὄργανισμοὺς τοὺς ὠνόμασε ὁ Χαϊκελ μολοσκίς. Ἡ θεωρία αὕτη δὲν εἶναι φανταστικὴ ἀλλὰ πολὺ λογικὴ ὡς ἀπέδειξε ἡ νεωτέρα χημεία. Ἄλλοι πάλι ἐπιστήμονες διετύπωσαν ὅτι ἡ ἀνόργανος ὕλη μετεμορφώθη εἰς ὄργανικὴν διὰ μηχανισμῶν

Πίστη κράτα τὴν ἀσπίδα  
σάν τὸν βράχον Λεωνίδα  
καὶ μὴ διδῆς σημασία  
εἰς τοῦ κόσμου τὴν κακία.

Στῆνε τὸ κεφάλι ἴσια  
δεῖχνε δύναμη περίσσια,  
στρέφε τὸ μυαλό στὸ θέμα  
πούχεις γράψει μὲ τὸ αἷμα.

Θάρρος, στήριγμα μαζί σου  
ἔχε πάντα τὴ φωνή σου,  
ποῦ φωνάζει ὄλο ρώμη  
μὴν ἀφήνεις τὸ τιμόνι.

Γι' ἀτυχίες μὴ λυπᾶσαι  
καταιγίδες μὴ φοβᾶσαι,  
θὰ περάσουν καὶ θὰ φύγουν  
σάν τὰ νέφη ποῦ διαλύουν.

Τράβα στῆς ζωῆς τὴν στράτα  
μὲ ἐλπίδα, φλόγα, νειάτα  
καί, ὦ πίστη, δὲν θ' ἀρνήσης  
νὰ χαρῆς καὶ νὰ νικήσης.

ΕΥΑΓΓ. Γ. ΜΑΣΤΟΡΑΚΗΣ  
Ζ' Κλασσ. Α' Γυμν. Ἡρακλ.

## ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Ὡ Παναγία λυπήσου με  
δέξου τὴν προσευχή μου,  
ἄκου ὦ Δέσποινα γλυκεία,  
πόσο θερμὰ βγαίν' ἡ φωνή μου!

Δέξου τὴν Παρθένα μου,  
κάμε καὶ μὲ εὐτυχισμένο,  
κάμε νὰ δῶ μὲ ἀνακούφισιν  
'κεῖνο ποῦ χρόνια περιμένω.

Ὡ Παναγία λυπήσου' π' ὀλομόναχος  
καρτερικὰ τὸ μέλλον μου προσμένω,  
κ' εἶμαι μαυρὸς σκοτεινὸς ἀπομεινάρικος,  
στοῦ δρόμου τὴν γωνιά παρατημένος!

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΣΩΠΑΣΗΣ

Στ' Α' Γ. Α. Ἡρακλείου

καὶ ἡ ὄργανικὴ αὕτη ὕλη μετεμορφώθη πάλιν εἰς ζωσαν ὕλην, διὰ τοῦτο ἡ θεωρία αὕτη ἀνήκει εἰς τὰς κοσμογονικὰς ὑποθέσεις καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν ὁποίων εἶναι ὁ Σέλλιγκ, Λήμπιχ καὶ ὁ Πφλοῦγκερ.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχὲς)

(1) Ὁργανικαὶ ἐνώσεις λέγονται αἱ ἐνώσεις τοῦ ἀνθρακος μὲ ἄλλα στοιχεῖα. Ἀνόργανα ἐνώσεις λέγονται αἱ διάφορα ἐνώσεις στοιχείων ἐκτὸς τοῦ ἀνθρακος. Ἐξαρ. Αἱ ἀπλοστάται ἐνώσεις τοῦ ἀνθρακος (καὶ ἐνώσεις αὐτοῦ μὲ διάφορα μέταλλα ἀνήκουν εἰς τὰς ἀνοργάνους π. χ. τὸ μονοξειδίου καὶ τὸ διοξειδίου τοῦ ἀνθρακος, τὸ ἀνθρακικὸν δέξυ, τὸ ἀνθρακασβεστίου (ἀστυλίνη).

# Η ΣΕΛΙΔΑ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

## III MANNA

Τό θέμα αὐτό δόθηκε στις ἐξετάσεις τοῦ 4ου Δημοτικοῦ Σχολείου. Ἡ μικροῦλα μαθήτρια Μαρία Μαραγκάκη κοροῦλα τοῦ ἀγαπητοῦ καθηγητοῦ κ. Μιχαήλ Μαραγκάκη ἔγραψε τό θέμα αὐτό ἀκριβῶς ὅπως τό δημοσιεύομε παρμένο ἀπό τήν κόλλα τοῦ διαγωνισμοῦ της. Θά ζήλευτεν καί πολλά μεγάλα παιδιά. Συγχαίρομε τή μικροῦλα μαθήτρια καί τῆς εὐχόμεστε νά τῆ δοῦμε μιά μέρα πρώτη καί στό Γυμνάσιο.

Μάννα. Ὑπάρχει ωραιότερη λέξη, γεμάτη στοργή, γεμάτη ἔννοια. Ἡ πρώτη λέξη πού ψιθύρισαν τά χεῖλη μου ἀπό μικρὸ παιδάκι καί πού ἀκόμα θά τήν λένε ὡς τό τέλος τῆς ζωῆς μου. Γλυκειά μάννα μου δέν βρίσκω λόγια γιά νά σοῦ πῶ τήν ἀγάπη μου. Ἐσὺ μὲ ἔφερες σ' αὐτὸν τὸν κόσμον καί μ' ἔμαθες γιά πρώτη φορά νά ψελίζω τό γλυκὸ ὄνομά σου. Μάννα, ἐσὺ μοῦ ἀνοίξεις ἓνα ὀλάνθιστο δρόμο γιά νά περάσω, Βλέπω τήν μάννα σάν ἓνα ἄγγελο ἔτοιμο νά ἀνοίξη τίς προστατευτικές φτεροῦγες του γιά νά μᾶς προστατέψῃ. Μάννα, τί θησαυρὸς ἀνεκτίμητος, ἓνα πλάσμα πού σοῦ μαντεύει ὅλες τίς σκέψεις σου, Τὴν πρώτη θέση τῆς καρδιᾶς μου σέ σένα τήν χαρίζω. Ἀθήθεια ἢ μάννα τὴ παραπάνω θέλει παρὰ νά τήν ἀκοῦμε; Μόνο στά γεράματα της θέλει λιγὴ βοήθεια. Μὲ αὐτὴ τὴ μικρὴ βοήθεια θά τῆς ἀνταποδώσωμε τὰ καλὰ πού μᾶς ἔκανε ὅταν ἐμεῖς εἴμασταν μικροί. Μάννα! ὁ μόνος προστάτης τοῦ σπιτιοῦ. Γιά τὴ μητέρα μας ἔχομε μεγάλη ὑποχρέωση.

«Δυστυχῆς ὅποιος τὴν χάνει, ὁ καὺμός του εἶναι μεγάλος, σάν τὴν μάννα δὲν εἶν' ἄλλος εἰς τὸν κόσμον θησαυρὸς. Καί ὅποιος πιά μάννα δὲν ἔχει μάννα κράζει στό ὄνειρό του. εἶν' ὁ μόνος του καὺμός».

## ΠΩΣ ΦΑΝΤΑΖΟΜΑΙ ΜΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Τάκη, Ἐλενίτσα σηκωθήτε γρήγορα. Μὰ γιατί μὰ ξύπνησες τόσο πολὺ νύχτα μητέρα; Τὰ παιδιὰ ἀπ' τὸ ἄγουρο ξύπνημα τρίβουν τὰ μάτια τους καί διαμαρτύρονται γιατί ἡ μητέρα νά τὰ ξυπνήσῃ τόσο πρωῖ. Ἡ μητέρα ὅμως χαρούμενη τὰ χάνει νά μὴν διαμαρτύρωνται πιά ἀλλὰ χαρούμενα σηκώνονται ὅταν τοὺς λέει: Μὰ δὲν ἀκοῦτε παιδιὰ μου; πού οἱ καμπάνες χτυποῦν χαρμόσυνα καί κλοῦν τοὺς Χριστιανοὺς νά πάνε στὴν ἐκκλησία νά γιορτάσουν τὴν γέννηση τοῦ Χριστοῦ μας καί νά πάρουν τὴν εὐλογία του. Πρέπει λοιπὸν νά πάμε κι' ἐμεῖς στὴν ἐκκλησία γιά νά μᾶς δοηθήσῃ νά περάσωμε καλὰ μονιασμένα εἰρηνικά καί ἀγαπημένα τό νέο ἔτος πού μᾶς ἔρχεται τώρα. Τῶν παιδιῶν τὸ πρόσωπο λάμπει τώρα. Καί ἀφοῦ ἐτοιμάστηκαν ξεκίνησαν γιά τὴν ἐκκλησία. Πόσο χαρούμενο! καί λαμπερὸ εἶναι τὸ πρόσωπο τῶν παιδιῶν! Οἱ δρόμοι εἶναι γεμάτοι ἀπὸ ἀνθρώπους χαρούμενους πού τρέχουν γιά τὴν ἐκκλησία τὸ κρὺ εἶναι τσουχτεκὸ καί ὅμως οἱ ἀνθρώποι δὲν τὸ νοιώθουν ἀπὸ τὴ χαρὰ τους. Ἐφθασαν στὴν ἐκκλησία μὲ κατάνυξη, ἀκούουν τὴ θεῖα λειτουργία. Κατὰ τὰ ξημερώματα τελείωσε ἡ λειτουργία καί οἱ ἀνθρώποι γυρίζουν στὰ σπίτια Μαζί μ' αὐτοὺς καί ὁ Τάκης μὲ τὴν Ἐλενί-

## ΠΟΙΑ Η ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟΝ

Αὐτὴ ἡ πρότασις «ποία ἡ ἀξία τῶν γραμμάτων εἰς τὸν ἀνθρώπον», εἶναι τό στολίδι τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὴ ἡ πρότασις κρύβει στά γλυκὰ καί ἀρωματικά σπλάχνα της: 1) εὐγένεια 2) καθήκον 3) ἀγάπη 4) νίκη 5) δρᾶσιν 6) πρόδοον 7) ἐπαινον 8) πλοῦτον. Αὐτὴ ἡ τρισύλλαβος λέξις «γράμματα» ἦτο ἱερὸ πατρικὸν κειμήλιον εἰς κάθε Ἑλληνα καί Ἑλληνίδα. Εἶναι τό δικαίντι, τό ρουμπίνι, ἡ πλατίνα, Γράμματα! καί πάλι γράμματα, εἶσαι λέξις σωτηρία γιά κάθε ἀνθρώπον...

Εἶσαι σοφία τοῦ Σωκράτους, εἶσαι σοφία τοῦ Ὀμήρου.

Εἶσαι ἀνθρώπινη σωτηρία!

Ὅταν κάθε ἀνθρώπος ἔτρωγε τοὺς συναθρώπους του ἢ Ἑλλὰς ἐφάνη πρωτοπόρος εἰς τὸν πολιτισμὸν ἔδειξε εὐγένειαν, ἔδειξεν ἀγάπη στοὺς συναθρώπους.

Αὐτὸς ὁ πολιτισμὸς, αὐτὴ ἡ εὐγένεια καί ἐκεῖνη ἡ ἀγάπη ἔγιναν γιατί ἦτο τό αἷτιον ἡ τρισύλλαβος λέξις «γράμματα».

Ὅταν τὸ τέλειον πλάσμα τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀγράμματον, εἶναι σάν τὸ ἀπελέκητο ξύλο.

Σοφοὶ ἀνθρώποι ἔγιναν γιατί ἤξευραν τὴν ἀξία τῶν γραμμάτων.

Ἡ λαϊκὴ μοῦσα ἔγραψε καί παροιμίες γιά τὰ γράμματα.

«Ὅποιος ξεῦρει γράμματα ἔχει τρία μάτια ὅποιος δὲν ξεῦρει ἔχει ἓνα κι' αὐτὸ τυφλό». Αὐτὴ ἡ πρότασις κρύβει μιά φιλοσοφία, κρύβει τὸν ἀνθρώπινον πολιτισμὸν.

Αὐτὴ ἡ ἀθάνατη λέξις γράμματα δὲν θά ξεχασθῇ εἰς ὅλους τοὺς αἰῶνας.

Τὸ πολὺπλοκο καί πολυσύνθετο ἀπόσταγμα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τὰ γράμματα. Καί γὼ ἀπὸ μικρὸ παιδί σκέπτομαι τὰ γράμματα, πλάθω ὄνειρα γιά τὰ γράμματα.

Γράμματα εἶναι νά σέβασαι τοὺς γονεῖς σου, νά τηρῆς τὸν δεκάλογον, νά ἐφραμόξῃς τὰς διαταγὰς τῆς Πατρίδος.

ΚΩΝ)ΝΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Δημ. Σχολεῖον Καμάρτσου Κισσάμου

τσα. Τὰ παιδιὰ πῆγαν στό σπίτι καί ἀνυπόμονα περιμέναν νά τοὺς παρουσιάσουν τὰ δῶρα οἱ γονεῖς των, Ὑστερα ἀπὸ λίγο ἡ μητέρα τὰ κάλεσε γιά νά καθίσουν στό τραπέζι νά φᾶνε. Τὸ τραπέζι των λάμπει καί μοσχοβολᾷ ἀπὸ τὴν εὐωδία πού σκορπίζουν τὰ καλομαγειρεμένα φαγητά. Μὲ πόση ὄρεξη καί εὐχαρίστη-η τρῶνε τὰ παιδιὰ. Πόσο χαρούμενη καί γελαστή εἶναι ἡ οἰκογένεια. Πόσο λάμπουν τὰ πρόσωπα ὄλων! Ἀλήθεια πόσο εὐτυχισμένα πέρασα τὰ ἐφετεινὰ Χριστογεννα. Ποτὲ δὲν θά τὰ ξεχάσω τὰ εὐτυχισμένῃ ἐκεῖνα Χριστογεννα τοῦ 1954.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΠΟΛΛΑΚΗ

Τάξ. Στ' Δημ. Σχολ. Ἀλικιάμπου

# ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ "ΚΡΙΤΩΝ,"

Τὸ ἀθάνατον ἀρχαῖον ἑλληνικὸν πνεῦμα ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἄπειρα πνευματικὰ δημιουργήματα: Συγγραμματα γραμμένα μὲ ἀπαράμιλλον τέχνην, φιλοσοφικά, ἱστορικά, ῥητορικοὶ λόγοι, ἀληθινὰ μνημεῖα τῆς σκέψεως, μένουν ἀθάνατα καλλιτεχνήματα εἰς τοὺς αἰῶνας, διὰ τὰ δεικνύουν μέχρι ποιοῦ σημείου καταπληκτικῆς Δημιουργίας ἔφθασε τὸ ἀθάνατον πνεῦμα τῶν προγόνων μας.

Καὶ μεταξὺ αὐτῶν πρωτεύουσιν θέσιν μεταξὺ τῶν φιλοσοφικῶν συγγραμμάτων κατέχει ὁ διάλογος τοῦ Πλάτωνος «Κρίτων», ἐν ᾧ ἀληθινὸν διαμάντι τοῦ πνεύματος διακρινόμενον ἀπὸ τὴν λάμπουσιν ἀκτινοβολίαν του μέσα στὸ πλούσιο πνευματικὸ ὄλυκὸ τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος. Ἐνα ἀληθινὸ Ἐθαγγέλιο, πού τὰ διδάγματά του, τὸ πνεῦμα τοῦ ἀθάνατου Δημιουργοῦ του, προηγήθησαν τῆς ἐποχῆς τῶν ὀλοκλήρους αἰῶνες.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον τὸ ὕψος ἐνοιῶν, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον καθιστᾷ τὸν Διάλογον ἄριστον ἔργον· εἶναι καὶ ὁ λογοτεχνικὸς τρόπος πού περικλείει τόσα καὶ τόσα σχήματα λόγου, ἡ διαλογικὴ του μορφή δέ, καὶ ἡ ἄριστος γλώσσα του—ἡ γλώσσα τοῦ Πλάτωνος—τέρπον τὸν ἀναγνώστην, —πρᾶγμα πού σπανίως συναντᾶται σὲ Φιλοσοφικὸν σύγγραμμα,— καὶ δὲν μπορεῖ μελετῶν τις τὴν ἄριστον γλώσσάν του νὰ μὴ δικαιώσῃ τοὺς λόγους τῶν προγόνων μας· «Ἐὰν ὁμιλοῦν οἱ Θεοί, θὰ πρέπει νὰ ὁμιλοῦν εἰς τὴν γλώσσαν τοῦ Πλάτωνος».

Ὡς ἐκ τούτων νομίζω, ὅτι ἴσως νὰ μὴ εἶναι ἄσκοπος ἡ προσπάθειά μου, νὰ ἐπιχειρήσω νὰ ἀποδώσω—καθ' ὅσον ὁ λόγος μου δύναται—τὸ ἔργον τοῦ Πλάτωνος.

—Ἡ «Ροδωδάκτυλος Ἡώς», ἄρχισε νὰ φωτίζῃ ἀμυδρὰ ἕνα κελὶ φυλακῆς στὴν πόλι τῆς Ἀθηνᾶς. Μέσα σ' αὐτὸ τὸ κνηγρὸ περιβάλλον, κοιμᾶται ἀτάραχος ὁ Σωκράτης ἀναμένων τὴν ὥρα τοῦ θανάτου του· τὴν ὥρα ἐνὸς θανάτου ἀτιμωτικοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον τὸν κατεδίκασε ἡ ζήλεια, ὁ φθόνος καὶ ἡ κακία τῶν συνανθρώπων του.

Σὲ λίγο εἰσέρχεται ἀθόρυβα ὁ ἀγαπημένος του μαθητῆς Κρίτων καὶ ἐκπλήσεται καὶ ἀπορεῖ μπροστὰ στὴν ψυχικὴ γαλήνη καὶ ἀταραξία πού εἰκονίζονται πάνω στὸ θεῖο πρόσωπο τοῦ ὑπερμύχου τῆς ἀρετῆς, Σωκράτους.

Ἐντὸς ὀλίγου ὁ Σωκράτης ξυπνᾷ, καὶ ἀναπτύσσεται μεταξὺ τῶν δύο ἀνδρῶν, ἕνας διάλογος, πού καθ' ἀρχὰς εἶναι σύντομος, κατόπιν δὲ γίνεται ἐκτενής, ἀπὸ τὸν ὁποῖον καταφαίνεται, ὅτι σκοπὸς τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Κρίτωνος, εἶναι νὰ πείσῃ τὸν Σωκράτη νὰ δραπετεύσῃ ἵνα μὴ ὑποστῇ τὴν ἐκτέλεσιν μιᾶς ἀδίκου καταδικαστικῆς ἀποφάσεως τῆς πολιτείας. Πρὸς τοῦτο ὁ Κρίτων προβάλλει πολλὰ ἐπιχειρήματα, τῶν ὁποίων τινὰ εἶναι σοβαρὰ καὶ τὰ ὁποῖα ὅμως, ὅλα, μὲ θαυμαστήν δεξιότητιαν καταρρίπτει, τὸ ἕν κατόπιν τοῦ ἄλλου.

Κατὰ πρῶτον ὁ Κρίτων λέγει εἰς τὸν Σωκρά-

την ὅτι ἐὰν δὲν συμφωνήσῃ μετ' αὐτοῦ νὰ ἐξέλθῃ θὰ κατηγορηθῇ, ἀπὸ τοὺς πολλοὺς, καὶ αὐτοὺς καὶ οἱ φίλοι του ὡς φιλοχρήματοι καὶ «τις ἂν αἰσχιῶν εἴη ταύτης δόξα ἢ δοκεῖν χρήματα περὶ πλείονος ποιεῖσθαι ἢ φίλους; «Ὁ Σωκράτης ὅμως δὲν πτοεῖται ἀπὸ τὴν γνώμην τοῦ «ἄχλου», ὅστις εἶναι ὑποταγμένος εἰς τοὺς «Δημεγέοντας», καὶ παραπαίει εἰς μίαν ψυχικὴν καὶ πνευματικὴν τύφλωσιν. Οὔτε συγκινεῖται ἀπὸ τὸ δεινότερον ἐπιχείρημα τὸ ὁποῖον τοῦ προβάλλει ὁ Κρίτων· «τὸ καθῆκον πρὸς τὴν οἰκογένειαν», τὸ ὁποῖον κρούει μιὰ ἀπὸ τὶς περισότερον εὐαίσθητες χορδὲς τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. «Σωκράτη, τοῦ λέγει, ἔχεις ἀπόλυτον ὑποχρέωσιν, νὰ ζήσῃς διὰ τὰ μορφώσῃς τὰ παιδιὰ σου, διότι ἄλλως θὰ μείνουν ὄρφανά, ὅποτε ἴσως θὰ γίνων κακοὶ ἄνθρωποι» «ἢ γὰρ οὐ χρή ποιεῖσθαι παῖδας ἢ ξυνδιαταλαιπωρεῖν καὶ τρέφοντα καὶ παιδεύοντα».

Ὅμως διὰ τὴν ζῶην τοῦ Σωκράτους, βῆσις εἶναι ὁ «Ὁρθὸς Λόγος», τὸν ὁποῖον ἠκολούθησε πιστά, μαζί μὲ τὸ «εὖ, καὶ δικαίως καὶ ἐντίμως ζῆν», δὲν ἔχει δὲ σκοπὸν νὰ γκρεμίσῃ ὅλην του σχεδὸν τὴν διδασκαλίαν, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ τὰ ἀνωτέρω συμπεριλαμβάνονται, καὶ ἀποτελοῦν βασικὰ καὶ ἀναπόσπαστα μέρη αὐτῆς.

Κατὰ τὸν Σωκράτη πρέπει νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν μας μόνον τὴν γνώμην τῶν «ἐπαϊόντων», διότι ὅπως τὸ σῶμα τοῦ ἀθλητοῦ καταστρέφεται ἐὰν δὲν ὑπακούει εἰς τὸν «εἰδικόν», ἔτσι καὶ ἡ ψυχὴ καταστρέφεται ὅταν ἐπιδρᾷ ἐπ' αὐτῆς ἡ συνήθης ἀντίληψις, ὅτι ἐπιτρέπεται καὶ ἡ ἀδικία καὶ ἡ ἀντικακοουργία Ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος, δηλ. «ὄφθαλμὸν ἀντὶ ὄφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος», ὅπως θὰ ἐλέγομεν σήμερον. Ἀλλ' ὅμως, αὐτὴ ἡ ἀντίληψις εἶναι ἐσφαλμένη κατὰ τὸν Σωκράτη, διότι ἡ ἀνταδικία εἶναι μορφή τῆς ἀδικίας, ὅπως «τὸ κακῶς ποιεῖν τοῦ ἀδικεῖν οὐδὲν διαφέρει».

Καὶ γενικῶς, «οὔτε ἀνταδικεῖν δεῖ οὔτε κακῶς ποιεῖν οὐδένα ἀνθρώπων, οὐδ' ἂν ὀτιοῦν πάσῃ ὑπ' αὐτῶν».

Ἴδου ἕνα ἀπὸ τὰ κεντρικὰ σημεῖα τῆς διδασκαλίας τοῦ Σωκράτους, τὸ ὁποῖον συγχρόνως εἶναι ἕνα καὶ ἀπὸ τὰ τῆς Χριστιανικῆς Θεησκείας.

Ἴδου διατὶ ἀνωτέρω εἶπομεν ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ Σωκράτους προηγήθη τῆς ἐποχῆς τῶν ὀλοκλήρους αἰῶνες. Καί, τὸ σπουδαιότερον ἐδημιουργήθη εἰς μίαν ἐποχὴν καθ' ἣν οἱ ἄλλοι λαοὶ ἔζων ὡς ἄγριοι, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον τὸ ἀξιοποιεῖ περισσότερον καὶ δικαιοῦναι τὸν τίτλον τοῦ «Προδρόμου τοῦ Χριστιανισμοῦ» τοῦ Λημιουργοῦ του.

Μὲ βῆσιν τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ δικαιοσύνη πρέπει νὰ τηρῆται εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ βίου μας, ὁ θεῖος Σωκράτης, ἐν τῇ προσηλώσει του πρὸς τοὺς Νόμους, τοὺς προσωποποιεῖ, καὶ—ὁποῖον αἶσθημα φιλοπατρίας!—συνηγορεῖ, διὰ τοῦ ἰδικοῦ του στόματος, ὑπὲρ αὐτῶν, κατ' ἐκείνων τὸν ἑαυτὸν του, καθ' ἣν στιγμὴν—ὑπετίθετο—ὅτι θὰ ἐδραπέτευεν.



Μάλιστα! Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὅστις θέτει ὑπε-  
ράνω ὅλων τὴν Πατρίδα, τὴν Ὀρησκείαν καὶ τὸ φι-  
λελεύθερον πολίτευμα, καταλήγων εἰς ἐκεῖνον τὸν  
θανάσιον, τὸν ἐξαίσιον καὶ παναρμόνιον ὕμνον  
πρὸς τὴν Πατρίδα, «Πατρός τε καὶ Μητρός καὶ τῶν  
ἄλλων προγόνων ἀπάντων τιμιώτερον ἐστὶν ἡ Πατρίς  
καὶ σεμνότερον καὶ ἀγιώτερον καὶ ἐν μείζονι μοῖρα  
καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρ' ἀνθρώποις τοῖς νοῦν ἔχου-  
σιν», αὐτὸς λέγω ὁ Μύστης τῆς ἀρετῆς, κατηγορή-  
θη—ὡς ἐκεῖ ἐτόλμησεν νὰ φθάσῃ ἡ ἀνθρώπινη ἀδι-  
κία—, ὡς καταλυτὴς τοῦ πολιτεύματος, καὶ ἐμπρη-  
στὴς τῶν ἠθῶν τῆς Ἀθηναϊκῆς πολιτείας.

Πατρίς! Δικαιοσύνη! Ὀρησκεία! ἀνεξικακία, Ὁρ-  
θὸς Λόγος, καὶ «εὖ ζῆν», εἶναι τὰ γρανίτινα θεμέ-  
λια, πάνω στὰ ὁποῖα ἐστήριζεν τὸ τεράστιον οἰκοδό-  
μημα τῆς διδασκαλίας του—τὸ ἔχον ὡς ὁρόσημον  
τὴν ἀρετὴν—ἀφιερῶσας τὸ περισσότερον μέρος τῆς  
ζωῆς του τῶν 70 ἔων, καὶ τὸ ὁποῖον δὲν ἐννοεῖ τώ-  
ρα νὰ γεμεύσῃ μὲ τὸν πῖδ' ἀπάνθρωπο τρόπο, δρα-  
πετεύων καὶ ἀναζητῶν ἄλλες Πατρίδες. Δὲν θέλει  
νὰ ἀτιμάσῃ τὸν ἑαυτὸν του, δραπετεύων, διὰ νὰ τὸν  
καταριῶνται, ἴσως, ἀργότερα, Θεοὶ καὶ ἄνθρωποι,  
διότι σὰν ἕνας Σωκράτης ἴσως ἠθέληεν γίνεαι παρά  
δειγμα πρὸς δημιουργίαν παρομοίων συμφορῶν

Ἄλλὰ καὶ αὐτὸς πῶς θὰ ἔζη στὴ διαφθορὰ  
τῶν Θεσσαλικῶν πόλεων;

Μήπως διδάσκων καὶ διαπαιδαγωγῶν; Μία πα-  
ροιμία λέγει· «ὅτι ἔσπειρες θὰ θερίσῃς» καὶ ὁ Σω-  
κράτης αὐτὸ θὰ θέριζε· τὴν ἀδικίαν ποὺ ἔσπειρε. Θὰ  
ἐδίδασκεν καὶ θὰ ἤκουεν· «Δάσκαλε ποὺ δίδασκες  
καὶ Νόμον δὲν ἐκράτεις».

Ἄλλὰ καὶ ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἡ παράτασις αὐτὴ τῆς  
ζωῆς του θὰ τὸν ἐβάρυνε μὲ τὸ σίγμα τοῦ ἐπιόρκου  
καὶ τοῦ προδότου, καὶ δὲν θὰ ὠφέλει κανένα αὐτῆ  
του ἡ ἱεροσουλία, ἐκτὸς τούτου δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ  
ἀπολογηθῆ εἰς τοὺς Νόμους τοῦ Ἄδου.

Καὶ ἡ προσωποποίηση, καὶ μαζί ὁλόκληρος ὁ Δι-  
άλογος. Καὶ ὁ Κρίτων σκύβει τὸ κεφάλι καὶ συμφω-  
νεῖ εἰς τοὺς τελευταίους λόγους τοῦ Διδασκάλου.  
«πράττωμεν ταύτη, ἐπειδὴ ταύτη ὁ Θεὸς ὑφηγεῖται».  
Δὲν νομίζετε ὅτι σ' αὐτοὺς τοὺς τελευταίους Θεοσε-  
βεῖς λόγους ὑπάρχει κάποια ὁμοιότης μὲ τοὺς τελευ-  
ταίους λόγους τοῦ Χριστοῦ; «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς.  
Οὐ γὰρ οἶδασιν τί ποιῶσιν». Κατὰ τοὺς ἴδιους λό-  
γους, ἀποθνήσκει ὄχι ἕνεκα τῆς κακίας τῶν συναν-  
θρώπων του ἀλλ' ἐπειδὴ «ταύτη ὁ Θεὸς ὑφηγεῖται».  
Ὅποσον αἰσθημα ἀνεξικακίας καὶ ἀγάπης πρὸς τὸν  
πλησίον!»

Τώρα πλέον, ὅλα τελείωσαν! Ὁ θεῖος Σωκρά-  
της, ἀτάραχος, γαλήνιος, ἤρεμος, ἀπαθὴς ὑποταχθεὶς  
εἰς τοὺς Νόμους, καὶ τὴν ἐπίγνωσιν τῆς πράξεώς του,  
μὲ τὸν σκοπὸν καὶ τὴν ἐλπίδα ὅτι οἱ συμπολιταὶ  
του θὰ δυνηθοῦν νὰ ἐξέλθουν ἀπὸ τὸ σκοτεινὸν βάρ-  
αθρον τῆς καταστροφῆς, καὶ νὰ ἀνέλθουν εἰς ἕνα  
κόσμον ἀνώτερον, ὅπως τὸν ἔπλασε ἡ φαντασία του,  
χωρὶς κακία γιὰ κανέναν, μ' ἀγάπην γιὰ ὅλους, βα-  
δίζει ἀτάραχα τὸν ὀδυνηρὸν δρόμον τῆς θυσίας, τὸν  
ὁποῖον ἀμείλικτα δεικνύει τὸ πεπρωμένον.

... Θὰ διέρχονται ἀθόρυβα, οἱ αἰῶνες καὶ αἰ χι-

## Ο ΖΗΤΙΑΝΟΣ

(Σονέττο)

Στὸ κρῦο, στὶς μπόρες, στὸ λιοπύρι  
σέρνει ὄργα τὰ βήματά του,  
ζητώντας μ' ἀπλωμένο χέρι  
βοήθεια γιὰ τὰ γηρατεῖά του.

Τὸν πόνο βλέπεις χαραγμένο  
βαθεία, ποτὲ ὅμως στὴν κακία  
σ' ἕνα κορμὶ σκελεθρωμένο  
διωγμένο πὸ ἀτὴν κοινωνία.

Μὲ μάτια ἰκετευτικά  
κυττάζει καθ' ἕνα διαβάτη  
ποὺ ἀδιάφορα πλησιάζει·  
Κυττάζει μὲ θολὴ ματιὰ  
αὐτὸν ποὺ θὰ τοῦ δώσῃ κάτι  
...κι' ἀδιάκοπα εὐχὲς μοιράζει.

ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗ Λ. ΑΡΓΥΡΩ

Στ' γ' Γ.Θ.Χ.

## ΕΤΣΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ

Εἶναι πλασμένος ἀπ' τὴ φύση,  
κι' ὁ χρόνος ποὺ γοργοπερνᾷ,  
πολλοὺς καύμους νὰ μᾶς ποτίσῃ,  
μέσ' στὸ ποτήρι ποὺ κερνᾷ.

Κι' εἶν' τέτοιο τὸ ποτήρι τοῦτο,  
ἀδιάφανο καὶ πονηρὸ,  
κι' ἐνῶ χαρᾶς προσμένεις, πλοῦτο,  
καὶ τὸ ἀθάνατο νερὸ.

Ξάφνου στὸ φέρει μπρὸς στὰ χεῖλια,  
μὲ τὸ φαρμάκι τὸ πικρὸ,  
καὶ βλέπεις ὄνειρά σου χίλια  
νὰ πνιγονταὶ μέσα σ' αὐτό.

Ἔτσι εἶν' ὁ κόσμος τοῦτος φεύτης  
μέσ' στὴ ζωὴ χίλιες φορές,  
εἰς τοὺς καύμους μέσα νὰ πέφτης,  
καὶ μιὰ φορὰ εἰς τίς χαρές.

ΣΜΥΡΝΙΩΤΑΚΗΣ ΙΩ.

Γυμν. Βιάννου.

λιετηρίδες χωρὶς νὰ κατορθώσουν νὰ οἴψουν στὴν  
ἄβυσσος τῆς λησμονίας τὸν Σωκράτη καὶ τὴν διδασκα-  
λία του. Ὅχι! Ἔως ὅτου ὑπάρχει πνοὴ ζωῆς στὴ  
γῆ, ὁ Σωκράτης θὰ εἶναι τὸ δρόσημο, ἡ ἐνσάρκω-  
σις τῆς ἀρετῆς, πρὸς τὴν ὁλοίαν θὰ τείνει νὰ φθάσῃ  
ἡ ζωὴ κάθε ἀνθρώπου.

Ὁ θεῖος Σωκράτης καὶ ἡ θεϊκὴ διδασκαλία θὰ  
στέκουν σὰν φωτεινὸ μετέωρο γιὰ νὰ ἀποθανατίζεται  
καὶ αὐτὸς καὶ τὸ ἔθνος ποὺ ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ Δη-  
μιουργοῦς τοιαύτης διδασκαλίας.

ΚΩΣΤΗΣ ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΗΣ

Τάξ. Ζ'. Γυμν. Ἰεραπ.

# Η ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΣΑΤΙΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΑ

Υπό τοῦ μαθητοῦ τῆς Ζ'. Πρακτικοῦ ΜΑΝΩΛΗ ΜΥΛΩΝΑΚΗ

Γ'

**Γαΐδαρος:** Ζῶν θηλαστικὸν περιττοδάκτυλον, ἐκ τοῦ γένους τῶν ἵππων. Ὁ ὄνος ἢ κοινῶς ὁ γαΐδαρος, τὸ γαΐδοβρι, τὸ γομάρι, τὸ ζωντόβολο. Συνήθης ὁ χαρακτηρισμὸς διὰ μιᾶς τῶν ἀνωτέρω λέξεων. Ὁ χαρακτηρισμὸς οὗτος φανερώνει εὐγένειαν ὑπερβολικὴν καὶ συμπάθειαν ἀπεριόριστον τοῦ χαρακτηρίζοντος πρὸς τὸν χαρακτηριζόμενον. Παράδειγμα ὁ διάλογος μεταξὺ τοῦ ἀπουσιολόγου τῆς τάξεως καὶ μαθητοῦ τοῦ ὁποῦ το ὄνομα μόλις ὀλίγον ἐκόσμησεν τὸ ὑπέροχον βιβλίον. «Ρε γαΐδαρε ἐμένα βρήκες νὰ γράψης πρῶτο, πρῶτο»; Ἡ εὐγενεστάτη ἐρώτησις. «Μὰ ἔλα στὴ θέση μου ρε φίλε καὶ σκέψου...» Ἡ ἀπάντησις πού διακόπτεται ἀπότομα... «Μωρὲ θὰ σοῦ δείξω ἐγὼ στὸ τέλος γαΐδούρακα τί εἶμαι». Καὶ συνεχίζει: «Τί μὲ κυτῶς ἔτσι ρε, γιὰ ποιοῦ μὲ περνᾶς». Ἴσως γιὰ κάποιο τετράποδον μὲ μεγάλα αὐτιά, ἀδιάφορο.

**Γαλῆ:** Ζῶν τετράποδον σαρκοβόρον ἐκ τῶν αἰλουροειδῶν. Κοινῶς ἢ γάτα. Ζῶν κατάγενικὸν κανόνα ἀξιαγάπητον ὥστε οἱ ἄνθρωποι νὰ τὸ ἀναφέρουν εἰς τὰ ἄσματά των ὅπως «Ὡς καὶ ὁ γάτος ἔβγαλε τὴ γάτα...» καὶ νὰ μιμοῦνται τὴν εὐχάριστον καὶ ἀγαπητὴν κραυγὴν του. Οὕτως πράττων καὶ ὁ ὑποφαινόμενος πρὸ διαιτίας, ἤτοι «νιαουρίσας» ἐντὸς τῆς τάξεως «ἔλαβεν τὸ καπέλον καὶ τὰ βιβλία του» καὶ ἀπῆλθε εἰς τὴν οἰκίαν του, πρὸς ἀνάπαυσιν, ἐπὶ ἐξαήμερον.

**Γελῖος:** Ὁ ἄξιος γέλωτος, προκαλῶν ἢ προξενῶν γέλωτα.

(ΣΗΜ Λόγῳ ἀναξιότητος, ἀδεξιότητος, ἀτεχνίας κ.τ.λ.) Ὁ καταγέλαστος. Τοιοῦτος καταγέλαστος γίνεταί ὅστις καλεσθεὶς νὰ εἴπῃ μάθημα εἰς τὸ τελευταῖον δίλεπτον πρὸ τῆς κρούσεως τοῦ κώδωνος ἀρνηθῆ νὰ συμμορφωθῆ, τοποθετῶν οὕτως τὸν ἀξιόλογον ἀριθμὸν 1 ἢ 2 εἰς τὸ ἰδιόκτητον. παρὰ τῷ\* καταλόγῳ τοῦ κ. Καθηγητοῦ, διαμέρισμά του τελείως ἄδοξα ἢ πρὸς τὸ κοινώτερον ἐντελῶς «κοροῖδίστικα».

**Γενναιοδωρία:** Ἐλευθεριότης, προθυμία, τὸ νὰ εἶναι τις γενναῖος ἢ ἀφειδῆς εἰς τὸ δωρεῖσθαι. Κοινῶς ἢ ἀνοιχτοχεριά. Ἀνοιχτοχεριά, θὰ εἶναι ἢ πρᾶξις τοῦ καθηγητοῦ ὅστις θὰ συλλογισθῆ τοιουτοτρόπως: «Τὸ παιδί ἔχει προφορικὸν εἰς τὰ Νέα ἐπτὰ, ἔγραψε τέσσαρα ἔχει δηλαδὴ τελικῶς πέντε. Ἄς τοῦ χαρίσω λοιπὸν ἄλλους πέντε βαθμοὺς νὰ περάσῃ». Εὐνόητον φυσικὰ ὅτι τοιαῦτα σκέψεις δὲν συλλαμβάνονται παρὰ μόνον ἐκ μέρους μαθητῶν καὶ δι' εἰςθερινὰς νύκτας (Ἰούνιος, Ἰούλιος, Αὐγουστος, Σεπτέμβριος) ἐκάστου ἔτους.

**Γλόμπος:** Κοῖλον σφαιρικὸν σῶμα ἐξ ὕλου περιβάλλον τὰ μεταλλικὰ τριχίδια τοῦ ἠλεκτρικοῦ δ. ὧν ἐμπέμπεται ἢ φωτοβολία. Μεταφορικῶς ἢ «καυκάλα» τῶν μαθητῶν μετὰ ἀπὸ τὸ ἡμίωρον εὐχάριστον χάρισμα τῆς ψιλῆς μηχανῆς τοῦ κουρέως Καὶ ἡ τελευταία ἐκπέμπει φωτοβολίας αἴτινες ὅμως οὐδέποτε ὑπερβαίνουν τὰ σαράντα νοη.

**Γνώμη:** Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πρὸς γνῶσιν ἐργασίας τοῦ πνεύματος. Ἡ ἀντίληψις περὶ ἑνὸς πράγματος. Αὕτη ἢ γνώμη συμφώνως πρὸς τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τῆς Δημοκρατίας εἶναι ἐλευθέρα νὰ ἐκφέρεται ὑπὸ παντὸς πολίτου. Λόγου χάριν ὁ γράφων εἶναι τῆς γνώμης ὅτι ὁ Ἰβραὴμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ καὶ ὁ Ἰσαάκ τὸν Ἄρτ. ἔξερξεν. Ὁ τελευταῖος θὰ πῆτε εἶναι Ξέρξης β. βασιλεὺς υἱὸς τοῦ Δαρείου κ.λ.π. Σωστά, ἀλλὰ κατὰ τὴν γνώμην σας μόνον διότι κατὰ τὴν ἰδικὴν μου ἐμάθετε τί εἶναι.

**Γνωστικός:** Ὁ ἰκανὸς εἶς τὸ γινώσκειν κατ' ἐπέκτασιν ὁ ἔχων γνῶσιν, νοῦν, ὁ φρόνιμος, ὁ συνετός. Γνωστικός δέον νὰ θεωρεῖται ὅστις ἐν ᾧρα διαγωνισμοῦ δὲν γράφει ἐπάνω εἰς τὸ στυπόχαρτον ἀλλὰ ἐντὸς αὐτοῦ τὰς πρὸς μετάδοσιν ἰδέας του.

**ΓΟΥΒΑ:** Βλέπε Λάκκος.

**Γρίνια:** Ἡ μεμφιμοιρία, ὁ γογγυσμὸς, κοινῶς ἢ μουρμούρα. Μόνιμος κατάστασις διὰ μερικοὺς μαθητὰς. Οὗτοι μὲ τὴν παραμικρὰν ἀφορμὴν γογγύζουν καὶ διαμαρτύρονται. Λόγου χάριν ὁ Καραφαγιανάκης ὅπου βρεθῆ καὶ σταθῆ λέγει: «εἶδατε στὴν Τριγωνομετρία πῆρα ἐπτὰ καὶ ὁ Στριφογυριζάκης πῆρε ἐννέα. Καὶ νὰ δητὲ ρε παιδιὰ, λόγο τιμῆς ἀλήθεια σὰς λέω, πού ἐγὼ τοῦ ἔδωσα ὀλόκληρη τὴν κόλα μου νὰ βλέπη».

**Γραφεῖον:** Τὸ διαμέρισμα ἢ τὸ δωμάτιον ἐν ᾧ εἶναι τοποθετημένη ἢ πρὸς γραφὴν χρησιμεύουσα τράπεζα, μετὰ τῶν σχετικῶν ἐξαρτημάτων, Βιβλιοθήκης, τηλεφωνικῆς συσκευῆς κ.τ.λ. Δὲ τούτους μαθητὰς λέξις συγγενεῦσα πρὸς ὠρισμένας ἐννοίας ὅπως λ.χ. τῆς ἀποβολῆς, τοῦ ξυλοδαρμοῦ, καὶ ἐνθυμιζουσα πρόσωπα ὡς ὁ Γυμνασιάρχης καὶ οἱ καθηγηταὶ καὶ σχήματα ὅπως ἡ μουρνόβεργα, «τὰ βιβλία καὶ τὸ καπέλο σου» κ.τ.λ.

**Γρίφος:** Λόγος ἀσαφῆς καὶ σκοτενός, αἰνιγμα. Τοιούτων αἰνιγμάτων τὰς λύσεις ἐπιδιώκουν οἱ μαθηταὶ κατὰ τοὺς διαγωνισμοὺς, αὕτη εἶναι ἡ γνώμη των, τῇ προστασίᾳ δυάδος ἢ τριάδος καθηγητῶν, οἵτινες ἐμποδίζουν τοὺς καθημένους πλησίον νὰ ἀλληλοενοχλοῦνται.

**Γῦρος:** Ὁ κύκλος, ἢ κυκλικὴ στροφή, ἢ

## ΕΥΘΥΜΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ Ἀλέξανδρος Δουμάς, πατήρ, εἶχε κάποτε προσκληθῆ εἰς γεῦμα ὑπὸ τοῦ διασημοτέρου ἱατροῦ τῆς Μασσαλίας τοῦ Ριτσάλη.

—Φίλε μου, τοῦ εἶπεν ὁ ἱατρός, ὅταν μετέβαινον εἰς τὴν αἴθουσαν διὰ νὰ πῖω καφφέ, λέγουσι ὅτι εἶσθε πολὺ ἱκανός, ὅταν πρόκειται νὰ στολίσετε μετ' ὀλίγας λέξεις σας ἓνα λεύκωμα. Γράφατέ μου λοιπὸν σὰς παρακαλῶ ἓνα τετραστίχον σας καὶ εἰς τὸ ἰδικόν μου λεύκωμα.

—Εὐχαρίστως, ἀπήντησεν ὁ ποιητής.

Ὁ Δουμάς ἤρχισε νὰ γράφῃ καὶ ὁ Ριτσάλη παρεκκρούθη τὰ γραφόμενα.

Ἄφ' ὅτου ὁ ἱατρός Ριτσάλη ἱατροῦει νέους καὶ παιδιά γκρέμισε τὰ δύο νοσοκομεῖα...

Κόλαξ, ἀνέκραξεν ὁ ἱατρός διακόπτον τὸν ποιητὴν.

Καὶ ὁ Δουμάς ἀταράχως γράφει συμπληρώνων τὸ τετραστίχον:

κι' ἔπισε δύο.... νεκροταφεῖα...

Μίαν ἡμέραν ὁ Μάρη Χουαὶν ἐζήτησεν ἀπὸ ἓνα του γείτονα μερικὰ δανεικὰ βιβλία.

—Ἐλάτε, σὰς παρακαλῶ, τοῦ ἀπήντησεν ὁ γείτων, νὰ τὰ διαβάσετε εἰς τὴν βιβλιοθήκην μου, δὲν δύναμαι νὰ χωρισθῶ αὐτῶν.

Ὅλίγας ἡμέρας κατόπιν ὁ ἴδιος γείτων ἐπεσκέφθη τὸν Τουαὶν καὶ τοῦ ἐζήτησε τὸ σκαλιστήρι τοῦ κήπου του.

—Νὰ σὰς τὸ δώσω εὐχαρίστως, ἀπήντησεν ὁ Τουαὶν. Ἀλλὰ θὰ μοῦ κάμετε τὴν χάριν νὰ τὸ μεταχειρισθῆτε εἰς τὸν κήπον μου διότι οὐδέποτε ἀποχωρίζομαι αὐτοῦ!

## ΡΕΝΑ ΚΟΥΝΟΥΠΑ

Τάξις Η' Γ.Θ.Ρ.

περιφορά. Λόγου χάριν «ὁ Γῦρος τοῦ κόσμου μετ' ἑπτὰ δεκάρες». Χαρκτηριστικοὶ ἐπίσης καὶ οἱ γῦροι τοὺς ὁποίους διαπράττουν τὰ διάφορα χαρτάκια μετὰ τὰς φαινὰς ἰδέας ἐπ' αὐτῶν, κατὰ τοὺς διαγωνισμούς. Περιφορά ἄλλωστε δέον νὰ ὀνομασθῆ κατὰ τὸν καθηγητὴν τῶν Μαθηματικῶν τῆς Ζ' Πρακτικοῦ τοῦ Β' Γυμνασίου ὁ ἐν τῷ τρίτῳ τμήματι γενόμενος περὶπατος στυποχάρτου τινός. Γιδώργος δηλαδὴ ἔδωκεν εἰς Γιάννην, Γιάννης ἔγραψεν καὶ ἔδωκεν εἰς Νίκον, Νίκος δὲ ἐσημείωσεν ὀλίγας ἰδέας ἐκ τοῦ στυποχάρτου καὶ ἔδωκε εἰς Μιχάλην, Μιχάλης δὲ εἶχε πρὸ πολλοῦ γράψῃ καὶ ἀμέσως ἔδωκε εἰς Κώσταν, Κώστας δὲ ἔδωκεν εἰς Ἰάσονα ὅπου καὶ ἐτελείωσεν ἡ βόλτα τοῦ ἑνὸς λόγου εὐλογημένου στυποχάρτου. Ἦσαν δὲ ἀπὸ Γιδώργου μέχρι Ἰάσονος θρανία δεκατέσσαρα. Ὅλα τὰ ἀνώτερα, ἅς σημειώθη... λέγονται ἄνευ ἀποδείξεων διότι εἰς μίαν ἐξόρμησιν Φυσικοῦ τινος καθηγητοῦ ἐναντίον του, ὁ Ἰάσων ἔρριψεν τὸ στυποχάρτον εἰς τὸ μελανοδοχεῖον.

## Ἡ ΧΩΡΙΑΤΙΚΗ ΕΞΥΠΝΑΔΑ

### ἘΝΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ ΕΠΙ ΚΑΤΟΧΗΣ

Ἦταν 14 Φεβρουαρίου 1944.

Ἡ ἀνωτέρα Γερμανικὴ στρατιωτικὴ διοίκησις εἶχε διατάξει τὴν σύλληψιν ὅλων τῶν ἀνδρῶν ἱκανῶν καὶ μὴ ἱκανῶν εἰς τὸ χωριὸν Λάκκους Κυθωνίας.

Διότι πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἀπόσπασμα ἀνταρτῶν ἀποτελούμενον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ Λακκιώτας εἶχε φονεῦσει 4 Γερμανοὺς ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό. Ἀπὸ βαθειὰ χαράματα τὰ Γερμανικὰ ἀποσπάσματα εἶχον σχηματίσει ἓνα κύκλον γύρω ἀπὸ τὸ χωριὸν ποὺ κανεὶς ἐνδεχομένως νὰ διαφύγῃ. Μόλις ἄρχισε νὰ ξημερῶν ὁμίδες Γερμανῶν καὶ Ἰταλῶν ἄρχισαν νὰ γυρίζουν ἀπὸ σπῆτι σὲ σπῆτι καὶ νὰ μαζεύουν τοὺς ἀπροετοίμαστους γιὰ τέτοιου εἶδους ἐπισκέψεις ἀνδρες.

Οἱ πρῶτες γυναῖκες ποὺ ἔτυχε νὰ σηκωθοῦν ναεῖς μόλις εἶδαν τοὺς Γερμανοὺς ἄρχισαν μετὰ χίλιες δὺς προφυλάξεις νὰ τὸ λέγουν ἀπὸ σπῆτι σὲ σπῆτι.

Τ' ἀκούει λοιπὸν ἡ κυρὰ Κατίνα ποὺ ὁ ἀνδρας τῆς ἦταν ἀντάρτης κι' ἀμέσως φωνάζει:

—Θεῖα Κοκόλαινα πὲ τοῦ μπάμπου μου νὰ χωστῆ γιατί μαζώνουνε τὸ' ἄντρες οἱ Γερμανοί.

Φόβος καὶ τρόμος κατέλαβε τὴν θεῖα Κοκόλαινα κι' ἀμέσως τρέχει μέσα.

—Κοκόλη—Κοκόλη, ἄρχισε νὰ φωνάζῃ ἀνεβαίνοντας τὴν σκάλα.

—Ἰντα θέλεις κακορρίζικη κι' ἔβγαλες τὴν γλώσσα σου;

—Γερμανοί—Γερμανοί Κοκόλη μόνο σῆκω.

—Τ' ἄρνι;

—Γερμανοί μπρὲ δὲν δρικόας;

—Κάμε το μωρὴ κάτω διάλε τὸ' ἀποθαμένους του καὶ παραίτησέ με.

—Γερμανοί μπρὲ κακορρίζικη δὲν δρικόας γι' ἐκουζουλάθηκες;

—Ἄ! Γερμανοί; Κι' Ἰντα θὰ γενῆ ἔδα; Πέτονε πὸς εἶμαι μαλά (ἤθελε νὰ πῆ παιὰ ἀρρωστος δηλαδὴ Γερμανικὰ) καὶ φέρε λιγάκι ξύδι κι' ἓνα μανὶ νὰ μοῦ τὸ θέσης στὸ κούτελο. Αὐτὸ καὶ ἔγινε. Ἡ Θεῖα Κοκόλαινα πῆρε τὸ ξύδι καὶ ἄρχισε τὴν ψευδοθεραπεία.

Σὲ λίγο ἤλθαν καὶ ἔδω οἱ Γερμανοί, μετὰ μὴ κλωτσιὰ στὴν πόρτα μπῆκαν μέσα.

Πλησίασαν τὸ κρεβάτι καὶ ἄρχισαν νὰ φωνάζουν. Ἡ θεῖα Κοκόλαινα ὅμως δὲ τὰ χάνει μετὰ διάφορες χειρονομίες τοὺς δίνει νὰ καταλάβουν ὅτι ὁ ἀνδρας τῆς εἶναι ἀρρωστος.

Κάπως διστακτικοὶ ἀλλὰ μὴ ἔχοντες καὶ τί νὰ κάμουν ἔφυγαν.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΖΑΛΑΚΗΣ

Πρότυπον Λύκειον Χαλκίδος

# ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ

85) (\*Ασκήσις πρακτ. άριθμητικής). Χρήματα θα έμοιράζοντο εις 5 κληρονόμους αναλόγως τών άριθμών 6. 5. 4. 3. 2. Μετεβλήθησαν όμως και έμοιράσθησαν αναλόγως τών άριθμών 6. 5. 7. 3. 2. Νά εύρεθη ποίος κληρονόμος ώφελεΐται εκ τής άλλαγής και πόσα ήσαν τά χρήματα. έάν ένας απ' αυτούς έλαβε 72.0 δραχ. περισσοτέρας απ' όσας θα έλάμβανε κατά τήν πρώτην διανομήν.

**Παπουτάκη: Νικόλαος**  
Στ' Γυμνάσιον Πόμπιας

86) Κάποιος κλέψας ένα ποδήλατον άναχωρεί με τούτο εκ Χανίων διευθυνόμενος προς Σούδα με ταχύτητα 24 χιλ. καθ' ώραν. Ποίαν ταχύτητα πρέπει να έχη μοτοσακó τó όποιον ανεχώρησε εκ Χανίων 12,5 λεπτά βραδύτερον προς καταδίωξιν του ποδηλάτου, δια να φθάση τοϋτον εις τήν Σούδα, γνωστού όντος ότι ή απόστασις Χανίων—Σούδας είναι 7 χιλιάμετρα.

**Παρόδω-ης: Κλεομένης**  
Ζυ Πρ.

87) Δίδεται ή εξίσωσις  $X^2 + 7X + 8 = 0$ . Νά εύρεθ ή ή τιμή τής παραστάσεως  $P^2 + P^3$ , ένθα και  $P^1$  και  $P_2$  είναι αι ρίζαι τής εξίσώσεως, χωρίς να λυθ ή αύτη.

**Δασποτανης: Αντώνιος**  
Ηα Πρ.

88) 8 όκ. ελαίου αξίζουν όσον 3 όκ. βουτύρου· αλλά 8 όκ. βουτύρου αξίζουν 220 όρχ. περισσοτέρας από όσας αξίζουν αι 3 όκ. ελαίου. Ποία ή τιμή εκάστου ειδους ;

**Μαθιουδάκης: Ιωάννης**  
Στ. Γυμν. Παλαιοχώρας

89) Δίδεται τó σύστημα  $X - Y - Z = \beta$ ,  $Y - X - Z = \Gamma$ ,  $Z - X - Y = \delta$ . Νά υπολογισθ ή τó γινόμενον  $X^2 Y Z$  συναρτήσεως τών  $\alpha, \beta, \gamma$ , έάν  $\alpha + \beta + \gamma + \delta = 0$ .

**Κωνσταντής: Έμμ.**  
Η Πρ. Β Γ Η.

90) Τριγώνου ΑΒΓ ή βάσις ΒΓ είναι τριπλασία τής ΑΓ και ή γωνία Γ είναι 30°. Νά εύρεθ ή τó έμβαδόν του τριγώνου ΑΒΓ, έάν (ΑΓ) = 2α

91) Όρθογωνίου τριγώνου ΑΒΓ ή ύποτείνουσα ΒΓ είναι 2π και ή γωνία Γ είναι 75°. Νά εύρεθ ή διαφορά (ΑΒ) - (ΑΓ).

92) Φωτεινόν αντικείμενον τοποθετείται επί του κυρίου άξονος σφαιρικού κατόπτρου και παρέχει άνεστραμμένον ειδώλον του όποιου τó μέγεθος είναι ίσον με τó  $\frac{1}{5}$  του μεγέθους τού αντικειμένου. Έάν τó αντικείμενον πλησιάσ η κατά 40cm προς τó κατόπτρον, σχηματίζεται όρθόν ειδώλον τρεις φορές μεγαλύτερον του άντικει-

μένου. Ποία ή έστιακή απόστασις του κατόπτρου;

93) Πρότυπος λυχνία έντάσεως 30 κηρίων και έτέρα λυχνία άγνωστου έντάσεως εύρίσκονται εις απόστασιν 200 cm και προκαλοϋν τόν αυτόν φωτισμόν επί φωτομετρικού διαφράγματος κειμένου μετωδύ τών αυτών και εις όπόστασιν 120cm από τής προτύπου λυχνίας. Πόση ή έντασις τής συγκρινόμενης λυχνίας.

**εντράχη: Αντώνιος**  
Ηβ Πρ.

94) Δύο σαρμοί μήκους 100 m κινούνται επί παραλλήλων τροχιών προς τήν αυτην διεύθυνσιν με ταχύτητα δ α 45 χιλ. τήν ώραν και δ β' 60 χιλ. τήν ώραν. Νά εύρεθ ή επί πόσον χρόνον δ δεύτερος σαρμός θα διέρχεται έμπροσθεν παρατηρητου εύρισκομένου επί του πρώτου.

95) Αυτοκίνητον κινούμενον με ταχύτητα 24 χιλ. τήν ώραν αυξάνει τήν ταχύτητά του εις 72 χιλ. τήν ώραν. Κατά τó χρόνον τοϋτον διανύει δ α στήμα 800m. Ζητείται ή επιτάχυνσις.

**Μαθιουδάκης: Δημήτριος**  
Ηα Πρ.

## TESTS

67) Ποία ευρωπαϊκή περιοχή έχει μία βοήν ;  
68) Ποιον ελληνικόν όρος στερείται άνθών ;

**Ματσε άκης: Ε.**  
Ζ Κλασ. Α' Γ. Η.

96) Ποιον γράμμα του αλφαβήτου είναι όλέθριον δια τόν στρατόν;

97) Ποιον ελληνικόν νησί εύρίσκεται εις όλας τας οικίας ;

**Κουκουλάκης: Ν.**  
Ηα Πρ.

98) Ρίπτομεν μία κότα εις νερό θερμοκρασίας 105 °C. Θα πνιγ ή ή θα μαδήσ η ;

**Κακουδάκης: Ι**  
Ζ Γυμν. Βιάννου.

99) Προσπαθήσετε να τοποθετήσετε τούς κάτωθι αριθμούς 5. 7. 8. 9. 6. 1. 4. κατ' ομοιοτητα τρόπον, ώστε προστιθέμενοι να δίδουν άθροισμα 1111.

**Πενθερουδάκης: Γ.**  
Ζ' Πρ. Γυμν. Ρεθύμνης

100) Προσπαθήσετε να διαβάσετε τόν κάτωθι ψαλμόν

Ρ Ι Ο Ν Υ Μ Ν Ε  
Υ Τ Ε Ε Ι Σ Π Ι  
Κ Υ Σ Α Ι Ω Α Τ  
Ν Ο Υ Σ Α Ν Ν Ε  
Ο Ψ Ο Τ Σ Α Τ Α  
Τ Υ Ρ Ε Π Υ Ι Α

**Βεμβολάκης: Μ**  
Γα Γ. Θ. Χ.

74) Έπειτα από τόν πόλεμον θα βασιλεύ η πάλιν. Ένα νησί τής πρόσθεσε, να θάλασσα μεγάλη.

**Σταυρουλάκης: Ε.**  
Εδ. Γ. Θ. Χ.

75) Νά αναγνωσθ ή ή έπιγραφή:  
Ο Ο Ο Ο Ο Ω Ε Π Λ Ζ Ι  
Μ Ι Σ Μ Ι Α Ι Ε Α Ε

76) Έγώ τó πρώτο στρατηγούσ και [βα ιλεις φοβίζω και έγώ που έρχομαι έπειτα τούσ [νικητάσ πλουτίζω τώρα μία ένωσιν τών δύο, άν έ- [κτελέσ η εν κράτος ευρωπαϊκόν εύθυσ θ' ά- [ποτελέσ η

**Κούκουλακης: Ρένια**  
Η' Γ. Θ. Ρ.

## ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΤΟΥ 7ου ΤΕΥΧΟΥΣ

72) Ειργάσθη 25 ήμέρας και ήργησε 5.

73) 500 χιλιάμετρα

$$74) X = \frac{2v}{\mu - 1} \quad \psi = \frac{2v}{\mu + 1}$$

75) 45 όρνιθες και 25 κουνέλια.

$$76) X = 19,2 \quad \psi = 8,8.$$

77) 35 cm

$$78) E = T \cdot \sqrt{\beta (\tau - \beta)} : 2$$

$$79) (ΑΒΓ) = (ΑΓΔ) + (ΑΒΔ) \quad \eta \quad \frac{(ΑΓ)}{2} \cdot \frac{(ΑΒ)}{2} = \frac{(ΓΔ)}{2} \cdot \frac{(ΑΕ)}{2} +$$

$$\frac{(ΑΒ)}{2} \cdot \frac{(ΑΕ)}{2} \quad \text{Έπειδη δέ } ΑΔ = ΓΔ$$

$$= ΑΒ \quad \text{έχομεν } \frac{(ΑΓ)}{2} \cdot \frac{(ΑΒ)}{2} =$$

$$\frac{(ΑΔ)}{2} \cdot \frac{(ΑΕ)}{2} + \frac{(ΑΔ)}{2} \cdot \frac{(ΑΕ)}{2} = (ΑΔ)$$

$$(ΑΕ) \quad \eta \quad (ΑΓ) \cdot (ΑΒ) = 2 (ΑΔ) \cdot (ΑΕ)$$

$$\eta \quad \frac{(ΑΓ)}{(ΑΔ)} \cdot \frac{(ΑΒ)}{(ΑΕ)} = 2$$

$$80) \text{ Έχομεν } (ΑΓ) = 2 (ΑΒ) \quad \eta$$

$$(ΑΓ)^2 = 4(ΑΒ)^2 \quad \text{Έπειδη δέ } \frac{(ΑΓ)^2}{(ΑΒ)^2}$$

$$= \frac{ΔΓ}{ΔΒ} \quad \text{θα έχομεν } \frac{ΒΓ}{ΔΒ} = 4 \quad \eta \quad (ΒΓ) =$$

$$4 (ΔΒ)$$

81) 20 cm

$$82) \rho = 20 \text{ Kg} \quad \rho_1 = 12 \text{ Kg}$$

83) Τής όρνιθας 1 δραχ. τής

# ΣΕΛΙΔΑ ΤΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

ΟΙ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 4ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

— Από τις λύσεις του 4ου Διαγωνισμού που έλαβαμε μέχρι τής 20 του Φεβρουαρίου καλύτερες ήσαν:

1) Εύαγ. Δορυφόρου Στ' ΓΘΡ επί 28 τīs 26.

— Ίωάν. Γεωργουδάκης Η' Β.Γ.Χ. επί 28 τīs 26.

— Δέλα Παπαδάκη Ζ' Γαλ. Σχολή επί 28 τīs 26.

2) Φωτεινάκης Ζ' Γυμ. Άλκιμανού επί 28 τīs 23

3) Σωκρ. Καλογεράκης Α.Γ.Η. επί 28 τīs 22.

ΟΙ ΣΩΣΤΕΣ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 4ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

I

1) Η πρώτη Έθνική Συνέλευσις έγινε τὸ 1822.

2) Ηε έκλογή τοῦ Οθωνος ὡς βασιλέως γινε τὸ 1832.

3) Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης ἀπέθανε τὸ 1843.

4) Ο Άλη Πασσᾶς ἀπέθανε τὸ 1822.

5) Η καταστροφή τῆς Χίου ἔγινε τὸ 1822

6) Ο Καποδίστριας ἔγινε κυβερνήτης τὸ 1827.

7) Ο Άθανάσιος Διάκος ἐφρονεύθη τὸ 1821.

8) Ο Καραϊσκάκης ἀπέθανε τὸ 1827.

9) Η Ναυμαχία τοῦ Γέροντα ἔγινε τὸ 1824.

10) Η ἐκανάσταση τοῦ Δασκαλιάννη

χίνας 2 δραχ. καὶ τῆς πάπιας 5 δραχ.

84) 21,4 dm

ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ TESTS ΤΟΥ 7ου ΤΕΥΧΟΥΣ

57) Τὰ πέταλα, 58) εἰς τὸν κουρέα, 59) Θεόφιλος, 60) νά βοηθήσωμεν τὴν Ἥχώ, 61) Ναπολέων, 62) ἂν πλύνῃ εἰς τὴν πέμπτην τάξει ἢ πλύντρια, 62) Ἡ ὀξεῖα, 64) ἢ ὀπή 65) Πίνδος—Ἰνδός, 66) ἄνθραξ (Ἄν θράξ).

Ὅρθας λύσεις τῶν ἀσκήσεων μᾶς ἔστειλαν οἱ Μαθιουδάκης Δ. Ηα Πρ. 72, 73, 75, 76, 77, 79, 80, 84, Μαθιουδάκης Ίωάνν. Γ. Παλαιοχώρας 73, 75, 83, καὶ τῶν TESTS οἱ Μαθιουδάκης Δημ. 57, 58, 59, 61, 62, 65 καὶ Μαθιουδάκης Ι. 57, 59, 61, 62, 64, 66.

Κακουδάκη Ίωάννην, Μετοχιανάκη Ἐμμ., Βουργαράκη Ίωάνν., Μαστοράκη Εὐάγγ., Κρουσαράκη Ἐμμ., Παπαζαχαριάκη Μιχ., Τζομπανάκη Ἄντ. Αἱ λύσεις τῶν TESTS τοῦ 6ου τεύχους ἤλθον ἀγα.

- II
- 1) Ο Σαῖξση
  - 2) Ο Κονδολάκης
  - 3) Ο Χεμιγούσι
  - 4) Ο Κασταντζάκης
  - 5) Ο Θεοτόκης

III

- 1) Στὸ Βελιγράδι
- 2) Στῆς Φιλιππίνες
- 3) Στὸ Μανιάκι
- 4) Στὴ Ρώμη
- 5) Στὴ Λαμία

IV

- 1) Ἴδρυτές τῆς Φιλ. Ἐταιρείας
- 2) Ὀπαδοὶ τῆς ὁμονύμου αἰρέσεως
- 3) Ἀρχαῖοι νιυτικὸς λαός
- 4) Ἀθηναῖοι ὅπα'οὶ τοῦ Φιλίππου
- 5) Ἕλληνες Βασιλεῖς τῆς Αἰγύπτου

V

- 1) Γνωσκίμεν τὸ ὅποιον λένε ὅτι προῆλθεν ἀπὸ τὸν Περίανδρο.
- Ο Καίσαρ
- Ο Παλαμᾶς

## 50<sup>ος</sup> ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

I

ΠΟΙΟ ΤΟ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΕΡΟ ΓΕΓΟΝΟΣ ΤΩΝ ΕΤΩΝ;

- 1) 1204 (Γιὰ τὴν Ἑλλ. Ἱστορία)
- 2) 1821
- 3) 1832
- 4) 1770 (Γιὰ τὴν Κρητικὴν Ἱστορ.)
- 5) 1912 (Γιὰ τὴν Ἑλλ. Ἱστορίαν)

II

ΑΛΗΘΕΙΑ Η ΨΕΜΑΤΑ ΟΤΙ:

- 1) Οἱ Τούρκοι δὲν μπόρεσαν ποτὲ σὲ ὄλο τὸ διάστημα τῆς Τουρκοκρατίας νά μπουῖν στὰ Σφακιά.
- 2) Ο Δούναβις εἶναι ὁ μεγαλύτερος ποταμὸς τῆς Εὐρώπης.
- 3) Ο Ἀδάμας εἶναι ἄνθραξ.
- 4) Ο Καποδίστριας, ὁ πρῶτος Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, ἐδολοσηνῆθη.
- 5) Ο Ἐμμ. Ξάνθος κατήγετο ἀπὸ τὴν Κρήτην.

III

ΝΑ ΚΑΤΑΓΡΑΦΟΥΝ ΚΑΤΑ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΗΝ ΣΕΙΡΑΝ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΑΥΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

- 1) Ὀλοκαύτωμα τοῦ Ἀρχαδίου.
- 2) Ἀρχὴ τοῦ Πελοπονησίου πολέμου.

- 3) Μάχη τῆς Χερωνείας
- 4) Ἀνάκτησις τῆς Κρήτης ἀπὸ τὸν Ν. Φωκά.
- 5) Ναυμαχία Σαλαμίνας
- 6) Καταστροφή τοῦ Σουλίου
- 7) Ἐνωσις τῆς Κρήτης μετὰ τῆς Ἑλλάδος.
- 8) Θάνατος τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου.
- 9) Δευτέρα πολιουρχία τοῦ Μεσολογγίου.
- 10) Καταστροφή τῶν Ψαρῶν.

VI

ΞΕΡΕΤΕ ΑΝ

- 1) Ο Νεῖλος ἔχει νερά κατὰ χρώματος.
- 2) Ο Περικλῆς ἦτο πολὺ κακὸς ρήτωρ.
- 3) Ο Καραϊσκάκης σκοτώθηκε σὲ μάχη.
- 4) Ἀπόλλων ἦτο ὁ Θεὸς τῆς μουσικῆς.
- 5) Η Κρήτη εἶναι μεγαλύτερα τῆς Κύπρου.

V

ΠΟΙΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΑΝ ΗΓΕΜΟΝΕΣ

- 1) Ο Μέγας Ναπολέων
- 2) Ο Μέγας Πέτρος
- 3) Ο Μέγας Ἀλέξανδρος
- 4) Ο Μέγας Κωνσταντῖνος
- 5) Ο Μέγας Κάρολος

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Σελιδάκη Ίωάννην: Ὁ πρωτότοκος διαγωνισμὸς σου ὠραῖος ἀλλὰ δὲκ τὸν προτείνεις δὲν θά ἠμπούρωμε νά σὲ ἐξυμωρήσωμε. Ἄν θέλεις στείλε μᾶς τῆς λύσεις του καὶ τότε θά προτιθῆ μέσω τοῦ περιοδικοῦ.

Παπαδογιάννη Κατίνκ: Ὁ διαγωνισμὸς σου ἐλήφθη. Θά δημοσιευθῆ προσεχῶς. Εἰς τὸ μέλλον σὲ παρακαλοῦμε, φρόνιζε γιὰ πῶς πρωτότοκους διαγωνισμοὺς, δηλαδὴ δι' αφορμικοὺς ἀπὸ ὅσους ἔχουν μεχρὶ σήμερα δημοσιευθῆ σὲ περιοδικό, κ. χ. ὅτι «ποῖος εἶναι ὁ συγγραφεὺς τῶν» ἢ «ποῦτε πέθαναν...» ἀλλὰ νέα ὅπως «ΠΟΙΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΗΓΕΜΟΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΑΝ»

Μιντιεδάκη Εὐαγγελίτ: Ὁ διαγωνισμὸς ἐλήφθη. Θά δημοσιευθῆ συμπληρωμένος.

(Ἐκ μέρους τοῦ περιοδικοῦ)

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ  
Ζ' Πρακτικοῦ

# ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Απαντούμε σύντομα σε όλα γραμμάτια ελάβαμε, διότι οι εξετάσεις μας χάλασαν την κανονική σειρά. Έπιφύλασσομεθα στο μέλλον να απαντούμε με κάθε λεπτομέρεια.

Νέλλη Παπαδάκη Γαλλ. Σχολή, Ξερογιαννάκη Ίωάνν. Ίδιωτ. Βουκολιδών, Πετράκη Στέφανον Ζ'. Γυμν. Πόμπιας Τζομπανάκη Αντ. Στ' Αγίου Νικολάου, Σφακιωτάκη Γεώργ. Στ' Γυμν. Κανδάνου, Σαριδάκη Ροδάνθη Ζ' Γ. Θ. Ρ., Κακουδάκη Ζ'. Γυμν. Βιάννου, Φραγκιαδάκη Μιχ. Ζ'. Σητείας, Μετοχιανάκη Έμμ. Η'. Β. Γυμν. Ήρακλ., φωτεινάκη Ί. Ζ' Γυμν. Άλκιανοῦ, Ἀθανασάκη Πολυχρ. ετ Γυμν. Βιάννου, Σταυρούλακη Ἐλευθερία Εδ' Γ.Θ.Χ. Φραγκιαδάκη Μιχ. Ζ' Σητείας, Ἀποστολάκη Μυρσίνη Στ' Γ. Θ. Ρ., Πενθερουδάκη Γεώργ. Ζ' Πρ. Γ' Ἀρρ. Ρεθ. Σφηναρύλην Πολ. Γυμν. Παλαιοκόρας, Κουριδάκη Έμμ. Ε' Ἐκκλ. Σχολή, Χοχλάκη Ἀναστ. Ἐκκλ. Σχολή, Παπαδάκη Γιώργο φοιτητήν, Δερουκάκη Γεώργ. Δα' Β. Γ. Χ., Κούνουπα Ρένα Γ.Θ.Ρ. Κρουβρυσανάκη Ίωάνν. Ζ' Πόμπιας, Καραμανιτάκη Πολυξένη Δβ' Γ.Θ.Χ. Ψευγιαννάκη Έμμ. Ἐκκλ. Σχολή, Σωπάσην Ίω. Στ' Β' Α. Γυμν. Ἀρρ. Ἁρακλείου, Φραγκάκη Γεώργ. Γυμν. Μεσπόλεως, Κυδωνάκη Ἀντ. Ζ' Κλ. Α. Γυμν. Ἁρακλείου, Μονουσέλην Γεώργ. Γ. Α. Ρ. Ἐλήφθη ἡ συνεργασία σας. Θά ἐλεγχθῆ καί ἡ καταλληλότερη καί ἐπικαιρότερη θά δημοσιευθῆ. Θᾶς εὐχαριστοῦμε ὁλόθερμα γιά τὸ ἐνδιαφέρον σας καί τὰ καλά σας λόγια. Δέν πρέπει ποτέ νὰ παύετε νὰ γράφετε. Κάποτε θά πετύχετε τὸ καλύτερο. Αὐτὸ τὸ καλύτερο περιμένομε γιά τὸ περιοδικό, ὄχι τὸ πρόχειρο, τὸ εὐκολο καί τὸ συνηθισμένο.

**Μανουσέλην Γεώρ. Γ.Α.Ρ.** Ἀγαπητέ μας φίλε σὲ εὐχαριστοῦμε γιά ὅλες τίς φροντίδες σου. Κάνετε εἰς μὴ ποτε γιά τὸ περιοδικὸ πὺ εἶναι καὶ δικό σας. Εἶνε τιμὴ μας νὰ μπορέσωμε νὰ τὸ κρατήσωμε καὶ νὰ τὸ βελτιώσωμε. Φροντίσατε γιά μιὰ εὐρύτερη κυκλοφορία. Ἀπὸ τὰ προηγούμενα ἂν βρεθῶν θά σᾶς στείλωμε, διότι δυστυχῶς δέν ὑπάρχουν. Ἄν μᾶς ἐπιστραφοῦν ἀπὸ πούθενά θά στείλωμε.

**Τσακνάρην Ὀδυσσ. Γυμν. Σητείας.** Θά ληφθῆ ὕπ' ὄψιν. Σὲ εὐχαριστοῦμε διὰ τὸ ἐνδιαφέρον.

**Κυδωνάκη Ἀντ. Ζ' Κλ. Α'. Γυμν. Ἁρακλ.** Σὲ εὐχαριστοῦμε, Ἀπὸ τοῦς συμμαθητᾶς μας τὸ Ἁρακλείου περιμένομε πολλὰ. Πρέπει ὅλοι μαζί νὰ κόμωμε ἕνα περιοδικὸ τέλειο Ἄν ὑπάρχουν παλαιὰ θά στείλωμε.

**Φραγκιάκη Γεώργ. Ζ'. Γυμν. Νεαπόλεως.** Ἀγαπητέ μας πολὺ σὲ εὐχαριστοῦμε γιά τὴν προθυμία καὶ ἐνδιαφέρον. Λογαριασμὸ κραταίμε. Εὐχαρίστως θά διαφημίσωμεν καὶ θά ὑποστηρίξωμεν τὸ ἐρυθροταυριτικὸ

φυλλάδιόν σας. Μάλιστα σᾶς συγγαίρομε

**Ζερβᾶκη Μάρια Ζ' Νεαπόλεως.** Καλῶς μᾶς βρήκες πάλι. Σὲ εὐχαριστοῦμε καὶ σὲ δεχόμαστε μὲ χαρὰ στὸν κύκλο τοῦ περιοδικοῦ. Ἡ συνεργασία σου καλὴ θά δημοσιευθῆ. Νὰ καλλιεργήσης τὸ χρονόγραφημα. Θά σὲ βοηθήσῃ ἡ καθηγήτριά σου.

**Τσιχλάκη Μιχ. Βίσημχ. Σχολὴν Ἀθῆνας.** Σὲ εὐχαριστοῦμε. Θά δημοσιευθῆ. Κυκλοφόρησε τὸ περιοδικὸ στὴ σχολή σας καὶ γράφετε μᾶς τίς κρίσεις σας γι' αὐτὸ.

**Γεωργουδάκη Ἰω. Ηχ' Πρ. Β. Γ. Χ.** Τὸ σατιρικό σου σχετικῶς καλὸ.

**Καρυγευσάκη Νκυριᾶ Στ' Γ. Θ. Η** Πολὺ σὲ εὐχαριστοῦμε. Τὸ περιοδικὸ ἔχει ἀνοικτὲς τίς στήλες τοῦ γιά κάθε καλὴ συνεργασία. Στείλε μᾶς ποιήματα. Θά φροντίσωμε νὰ δημοσιευθῆ.

**Ἀλιγιζῆνη Χρυσούλα Ηχ' Γ. Θ. Χ.** Θά δημοσιευθῆ.

**Ρωμνιᾶν Γ. Ε. Σ. Χ.** Καλὸ ἀλλὰ μικρὸ.

**Κατσεινάκη Γεώργ. Σφκιοπηγδι.** Νὰ μᾶς συγχωρῆς. Θά σταλοῦν. Σὲ εὐχαριστοῦμε.

**Τζομπανάκη Ἀντ. Ἀγιον Νικολάου.** Γιά τὰ καλά λόγια πολὺ σὲ εὐχαριστοῦμε. Μὲ χαρὰ παίρομε κάθε γράμμα σας.

**Σολιδάκη Ί. Ἀγιον Νικολάου.** Σὲ εὐχαριστοῦμε. Ἐκδίδεται ἕνα ἡμηνιαῖο τοῦ Α' Γυμνασίου καὶ ἕνα τῆς Ἐμπορικῆς. Τὸ δικό μας ἐκδίδεται ἀπὸ ὅλα τὰ Γυμνάσια τῆς Κρήτης ὅπως γράφομε στὸ 7ον τεῦχος. **Ἀσκληπιὸν Έμμ. Κ. Ε. Π. Υ. Μοῖρα Σ. Τ. Γ. 9ο2κ.** Φίλε μας σὲ εὐχαριστοῦμε. Τὸ περιοδικὸ θά σοῦ στέλωμε. Μᾶς συγγινῆ πὺ δέν μᾶς ξεχνᾶτε.

**Ἀνταποκρίτεις Γυμν. Θηλ. Ρεθύμνης.** Καλὲς μας συνεργάτισσες σᾶς εὐχαριστοῦμε. Γιά τὸ Γυμνάσιό σας ὅτι θέλετε. Τὸ περιοδικὸ ἔχει ἀνοικτὲς τίς στήλες τοῦ. Τώρα πὺ θά βελτιωθῆ τὸ περιοδικὸ σὲ ἔμφανιση καὶ περιεχόμενο ἀσφαλῶς θά κυκλοφορῆ σὲ ὅλες τίς συμμαθητῆρές σας. Γιά τὸ ἔργο πὺ θά παίξετε εὐχαρίστως νὰ δημοσιεύσωμε ἀποσπέρματα, διαφήμιση καὶ κριτικὴ. Παλαιὰ ἂν ἔχετε νὰ μᾶς τὰ ἐπιστρέψετε διότι μᾶς τὰ ζητοῦν ἄλλοι καὶ δέν ἔχομε ἄλλα. Γιά τὴν ἐκδρομὴ σας γράμετέ μας λεπτομέρεια. Θά σᾶς προτείνωμε καὶ ἕμεις ἕνα τρόπο γιά νὰ σᾶς μείνουν μερικὰ χρήματα. Θά σᾶς γράψωμε γράμμα. Εὐχαριστοῦμεν ὅλους τοὺς καθηγητᾶς καὶ καθηγήτριάς σας διὰ τὴν πρόδοον τοῦ Γυμνασίου σας καὶ τὰς ἐκλεκτὰς συνεργασίας πὺ μᾶς στέλνετε. Σὲ ὅλους νὰ δίνετε τὸ περιοδικὸν δωρεάν. Τώρα γνωρίζομεθα καὶ μὲ τὸ ἀδελφικό μας Γυμνάσιον Ἀρρένων τῆς πόλεως σας ἔστω καὶ

ἀργά. Ἀπὸ τὸ φιλικὸ μας Ρέθυμνο περιμένομε πολλὰ καὶ κοινὴν προσπάθειαν γιά τὰς μαθητικὰς ἐπιδιώξεις.

**Σωπκοῦν Ἰωάνν. Στ' Ρ. Α. Γ. Α.** Ἁρ γιά τὰ τόσο καλά σου λόγια πολὺ σὲ εὐχαριστοῦμε. Φροντίζομε γιά μιὰ ἄρτια ἐμφάνιση τοῦ περιοδικοῦ.

**Παπαβασιλείου Ἀναστ. Η' Κλ. Γ. Α. Ρ.** Καλέ μας φίλε σὲ εὐχαριστοῦμε. Σὲ συγγαίρομε γιά τὴν πλούσια δράση σου. Μὲ τὴν συνεργασίαν τῶν ἄλλων φίλων μας διαδώσατε ὅσο μᾶς εἰναι καὶ δικό σας περιοδικό. Ἀπὸ τὸ ἄλλο φύλλο πὺ θά ἔχει καλλιτεχνικὴ ἐμφάνιση πρέπει νὰ γίνῃ ὁ ἀχώριστος σύντροφος ὄλων σας. Ἐνα τέτοιο περιοδικὸ εἶναι τιμὴ γιά τὰ μαθητικὰ νεῖατα τῆς Κρήτης. Μὲ μιὰ μικρὴ θυσία δημιουργοῦμε ἕνα τεράστιο ἔργο. Περιμένομε νέα σας.

**Κουμαρη Γεώργ. καὶ Παπακράκη Νικὸλ. Βον Γ. Ἀρρ. Ἁρ.** Καλοὶ μας φίλοι καὶ συνεργάτες σᾶς εὐχαριστοῦμε καὶ σᾶς συγγαίρομε. Ἡ συνεργασία σας πολὺ καλὴ καὶ ἐπικαιρῆ. Θά δημοσιευθῆ. Ἀπὸ τὸ φιλικὸ μας Ἁρακλείο περιμένομε ἀκόμα περισσότερα καὶ καλύτερα. Τὸ περιοδικὸ μας πρέπει νὰ μᾶς συνδέσῃ καὶ νὰ μᾶς γνωρίσῃ ἀπὸ τίς στήλες τοῦ. Τώρα μάλιστα πὺ θά βελτιωθῆ πρέπει νὰ γίνῃ ὁ ἀχώριστος σύντροφος κάθε μαθητοῦ. Σ' αὐτὸ περιμένομε ὅλοι νὰ φροντίσωμε. Στείλετέ μας ὅλη λαογραφικὴ καὶ μαθητικὴ ἀπὸ τὸ Ἁρακλείο.

**Μαρκωνάκη Εὐξυγ. Δβ' Β' Γ. Ἀρρ. Ἁρακλ.** Σὲ εὐχαριστοῦμε. Στείλε μᾶς μαθητικὰ ἀνέκδοτα ἀπὸ τὸ σχολεῖό σας.

**Μυσοῦδῆ Μίμην Εα' Νεαπόλεως.** Ἐπίσης.

**Καλογυρίδου Ἀθ Ηχ' Κλ. Γ. Θ. Χ.** Σὲ εὐχαριστοῦμε. Καλὰ.

**Μαρκων Παναγ. Δβ' Β' Γ. Α. Ἁρ.** Σὲ εὐχαριστοῦμε μικρὴ μας φίλε. Στείλε μας τίποτα μαθητικὸ ἢ πιὸ εὐθυμα ἀνέκδοτα.

**Χατζιδάκη Κατίνα ΖΖ Γυμν. Β' μ. Πολὺ σὲ εὐχαριστοῦμε καὶ γιά τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὰ καλά λόγια. Ἡ βελτίωσις τοῦ περιοδικοῦ ἀνήκει σὲ ὅλους μὲ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ὑποστήριξί τους. Μὲ χαρὰ θά δεχώμεθα κάθε συνεργασία σου.**

**Χατζηδάκη Μάρια Ζβ' Γυμν. Ιερπέτοιν.** Θά δημοσιευθῆ. Εὐχαριστοῦμε ὁλόθερμα τὸν ἀγαπημένο σας καθηγητὴ κ. Παπαματθαίου τὸν καλὸ αὐτὸ φίλο τοῦ περιοδικοῦ μας.

**Σολιδάκη Ἰωάνν. καὶ Κουρίνον Μανώλην Γυμν. Ἀγίου Νικολάου.** Σὲ εὐχαριστοῦμε γιά τὴν πληροφορία. Δέν ελάβαμε ἀκόμη ἐπιστολὴν ἀπὸ τὸν κ. καθηγητὴν σας, Δέν τὸ ξέραμε ὅτι πρόκειται περὶ ψευδωνύμου. Καλὴ πὺ μᾶς τὸ γράψατε διότι μὲ ψευδώνυμα δέν δημοσιεύομε καμμία συνεργασία. Σεῖς σὴν ὑπεύθυ-

νοι και ανταποκριται του περιοδικου να παρακολουθητε και να μας γραφετε καθε σχετικο με το περιοδικο και τη μαθητικη κίνηση στο Γυμνάσιό σας. 'Εμεις εδημοσιεύσαμε μιὰ μαθητικη σάτυρα χωρις να ξερωμε πρόσωπα και πράγματα, από την οποια μάλιστα αφαιρέσαμε και πολλές φράσεις. Θά του απαντήσωμε σχετικώς. Θά ήμεθα και έμεις άλλοτε επιφυλακτικώτεροι. 'Η συνεργασία σας πάντα καλή. Εύχαριστούμε όλους τους συμμαθητάς σας και καθηγητάς σας για την υποδοχή που βρίσκει το περιοδικό στο Γυμνάσιό σας.

**Μανουσάκη Μιλτ. Η'. Γυμν. Καστελλίου Πεδιάδος.** Σέ εύχαριστούμε, Σας συγχάιρωμε για την κίνηση και πρόοδο του Γυμνασίου σας. **'Αποστολάκη Πολυμ. 'Εκκλ. Σχ. Κρήτης.** Στείλε ανέκδοτα από τη Σχολή σας.

**Μαθιουδάκη Θεοδ. Ζ'. Πηλιοχώρας.** Στείλε ένα συντομώτερο ποίημα.

**Μινιουδάκη Εύγγελλία Πρότυπον Λύκειον Χ νίου.** Καλά. Προτιμούμε το μαθητικό χιούμορ.

**Μπονάκη Πετρ. Ζβ' Β. Γ. Χ.** Κακογραμμένα.

**Καλογρακην Σωμρ. Α'. Γυμν. 'Ηρακλ.** Φρόντισε να γράψης καλύτερο ποίημα στο στίχο και μέτρο. Διάθεσις φαίνεται.

**Νικολιδάκη Κων/νον 'Αθήνας.** Σέ εύχαριστούμε. Νά κρατάς όλα τὰ έξοδα. Νά δίνης δωρεάν το περιοδικό στους καθηγητάς σου. Φρόντισε και για άλλα γυμνάσια. Δεχόμεθα εύχαρίστως κάθε συνεργασία των συμμαθητών σου και ξεχωριστά βέβαια των καθηγητών σου. Θέλομε να γνωριστούμε και με τους συμμαθητάς μας εκτός της Κρήτης. Παλαιά εάν υπάρχουν θά στείλωμε.

**Κακευδάκη 'Ιω. Ζ. Γυμν. Βιάννου.** Σέ εύχαριστούμε πολύ για την προθυμία και την φροντίδα σου. Δεν σάς ξεχνούμε. Κυκλοφορήσατε το περιοδικό σε όλα τὰ παιδιά του Γυμνασίου σας.

**Μαυρομανωλάκη Νικέλ. Ζ. Βιάννον.** Σέ εύχαριστούμε όμοίως. 'Η σελίδα που προτεινης ίσως καθιερωθῆ αργότερα. Τά ανέκδοτα καλά.

**'Αρετακη Δελέ Ηχ. Κλ. Γ. Θ. Χ.** 'Εγκρίνεται.

**Δαμιανάκη 'Αριάδη Γ. Θ. Ρ.** 'Επίσης.

**Μανουσέλην Γεώργ. και Μιχαλάκη Νικ. Γυμν. 'Αρρ. Ρ:θ** Σας εύχαριστούμε πολύ. Το περιοδικό είναι και δικό σας. Με την υποστήριξη όλων θά μπορέσωμε να το βελτιώσωμε. Περιμένωμε καλές συνεργασίες από το Γυμνάσιό σας.

**Φωτεινήν Γιάννην Γυμν. 'Ιεραπέτρας.** Σέ εύχαριστούμε. Προτι-

μούμε τὰ μαθητικά ανέκδοτα.

**Μαυροακην Εύγγ. Α' Γυμν. 'Ηρακλ.** Σέ εύχαριστούμε πολύ. Θά δημοσιευθούν. 'Αν υπάρχουν παλαιά θά στείλωμε. 'Από το Γυμνάσιό σας περιμένωμε πολλά. Το περιοδικό έχει πάντα άνοικτες τις στήλες του για σάς, για όλους τους μαθητές και μαθήτριες της Κρήτης.

**Κορηλιου Ελένη Ε. Γαλλ. Σχολή.** 'Η έκθεσίς σου πολύ καλή.

**Μαρινη Μαριον Γυμν. 'Αγίου Νικολάου.** Φίλε μας γιατί δεν μας έγραψες πώς γράφεις με ψευδώνυμο; Δεν δεχόμεθα καμμία συνεργασία με ψευδώνυμο. Μας ξεγέλασες και εδημοσιεύσαμε μιὰ συνεργασία σου που όπως φαίνεται παρεξηγήθη και στο Γυμνάσιό σου. Γιατί ντρέπεσαι να αναφέρης το όνομά σου; Μόνο οι δειλοί και οι ένοχοι θέλουν να κρύπτονται. Σου ζητούμε να μας γράψης το όνομά σου και θά δεχόμεθα εύχαρίστως κάθε συνεργασία σου, διότι σφίενσαι παιδί με έρεξη και προδιάθεση.

**Μαργαρίκη Μαρτζ 4ον Δημοτικόν Σχολείον.** Μπράβο μικρούλα μας. Θά δημοσιευθῆ ή έκθεσίς σου. Νά μας γράψης και κάτι άλλο. Νά διαδώσης το περιοδικό στο σχολείο σας.

**Γρυλλάκη 'Ιω. Δημηλον εις 'Αλίκαμπον.** Σας εύχαριστούμε πολύ. Τις μαθητριούλες Πολλάκη Δέσποινα και Κριαράκη Δέσποινα συγχάιρωμε κι' έμεις για τις ώραιες τους έκθεσούλες. Θά φροντίσωμε να δημοσιευθούν. Θά σάς στείλωμε μερικά φύλλα διά το σχολείο σας.

**Παπαδάκη Μ. Χωρικά Σταθ. μου Λαρεά.** Την έκθεση του υιού σας Κων/νου εύχαρίστως θά δημοσιεύσωμε. Τόν συγχάιρωμε για τις σωστές του ιδέες και το σοβαρό γράψιμο. Του εύχόμεθα κάθε πρόοδο.

Στά υπόλοιπα γράμματα θά απαντήσωμε στο άλλο τεύχος, που θά είναι και πανηγυρικό.

Σας εύχαριστούμε φίλοι μας, συνεργάτες και αναγνώστες μας.

Με πολλή αγάπη και με πάντα άνοικτες τί στήλες της για όλους και για όλες σας.

«'Η Μαθητική σας 'Ηχώ».

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ

EMMAN. ΣΤ. ΠΕΤΡΑΚΗ

Εισοδίων 46 — Χανιά

Τηλεφώνον 6.30

## ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΙΑΤΑ

Κύπριοι άδελφια πάρετε, θάρρος και τονωθείτε ή 'Ελλάδα ξεσηκώνεται το δικηο σας θά βρήτε.

'Εμεις τὰ 'Ελληνόπουλα τὰ νιάτα τ' άνδριωμενα, το δίδωμε το αίμα μας γι' άδελφια σκλαβωμένα.

Δέν τήνε κλαίμε τη ζωή για την 'Ελευθερία, Γι αυτήν έγεννηθήκαμε όχι για την δουλειά

Με χρέμα άν σάς σκλάβωσαν δεν είσθε πουλημένοι, είσθ' 'Ελληνες άδελφια μας φτωχοί μά δοξασμένοι.

Την Κύπρο θά την πάρωμε και ο 'Αγγλος άς τ' άρνιέται. Είται χώμα 'Ελληνικό ψυχή που δεν πουλιέται

Στις νεαρές τις φλέβες μας το αίμα των προγόνων, βροντοφωνεί την 'Ενωσιν την Λευθερία σας μόνο.

Πάρετε θάρρος κι' έρχεται ή μέρα να ένωθούμε. Για ένα ύψηλό ιδανικό τὰ πάντα άψηφούμε...

ΜΑΡΙΚΑ ΝΤΟΥΣΑΚΗ

Ηβ' Κλασσικού Γ.Θ.Χ.

## ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ ΣΟΦΩΝ

Τά γέλια ή τὰ δάκρυα να μη σε συγκινούνε Δακρύζουν κι' οι κροκόδειλοι κι' οι ύενες γελούνε.

'Οσοι δε μπόρεσαν ποιηται ή συγγραφεις να γίνουν έχουνε την παρηγοριά ότι μπορούν να κρίνουν.

'Ο βάτραχος κι' ο άτιμος ν' αλλάξουν δεν μπορούνε κι' άν βγοδν από το βοδρκο τους πάλι σ' αυτόν γυρνούνε.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΣΑΡΑΚΗΣ

Ταξισ Εα' Γ. Α. 'Ηρακλείου.

**Μαθητικά νέα και κίνηση.**

Στὸ Γυμνάσιο Νεαπόλεως ἰδρύθη-  
κε ὁμάδα ἐρυθροσταυριτῶν με πρω-  
τοβουλία τῆς ἀκούραστης καθηγή-  
τριας κ. Βούλγαρη, προσπάθεια  
ποῦ ἀξίζει κάθε ἔπαινο.

—Στὸ Γυμνάσιον Ἀρρ. Ρεθύ-  
μνης ἐγίνε κοινὴ συνεδρίαση γονέ-  
ων καὶ καθηγητῶν, γιὰ ζητήματα  
τῶν μαθητῶν, (ὅπως τοῦ κινήμα-  
τογράφου, τοῦ περιπάτου τοῦ πο-  
δηλάτου, τοῦ ποδοσφαίρου). Ἐλή-  
φθη ἡ ἀπόφαση τῆς ἀγορευτικῆς  
παρακολουθήσεως τῶν μαθητῶν.  
Ἄν καὶ οἱ φίλοι μας συμμαθηταὶ  
τοῦ Ρεθύμνου διακρίνονται διὰ τὴν  
πειθαρχία τους, ἐν τούτοις τίποτα  
δὲν βλάπτει ὅταν πρόκειται γιὰ τὴν  
προόδόν τους. Τὸ σατιρικό ἐξ ἄλλου  
σχετικῶς ποιηματάκι ποῦ μᾶς στέλ-  
νει ὁ ἀντιαποκριτὴς Γεώργ. Μανου-  
σέλης φανερῶνει τὴν καλὴ καρδιά  
τους.

—Στὸ Γυμνάσιο Ἀγ. Νικολάου  
ἐξικολουθεῖ μιὰ πρωτοποριακὴ ἄ-  
θλητικὴ παράδοση με πρωτοβουλία  
τοῦ ἀόκνου γυμναστοῦ κ. Δουκῆκη.  
Ὁ ἀντιαποκριτὴς Σολιδάκης Ἰωάν.  
μᾶς γράφει λεπτομερῶς. Με πρώτη  
εἴδησις θὰ δημοσιεύσωμε τὴν ἀν-  
ταπόκρισή του.

—Στὸ Γυμνάσιο Βιάννου με τὴν  
ἐργασία τῶν μαθητῶν καὶ τὴν ἐνέρ-  
γεια καὶ φροντίδα τοῦ καθηγητοῦ  
κ. Σακκαδάκη ἐπεκτείνεται τὸ Γυ-  
μναστήριον. Εἰς τὸ ἴδιον Γυμνά-  
σιον με πρωτοβουλία τοῦ καθηγη-  
τοῦ κ. Δουκῆκη ἰδρύθη προαιρετι-  
κὸν ταμεῖον τῆς Γ' τάξεως διὰ τοὺς  
ἀπόρους μαθητὰς. Ἐπίσης ἡ φιλό-  
λογος καὶ καθηγήτρια τῆς Ἀγγλι-  
κῆς κ. Μπούκη διδάσκει ἀνιδιοτε-  
λῶς τὴν Ἀγγλικὴν ἐκτὸς προγράμ-  
ματος. Ἡ ἐξαισία κίνηση τοῦ Γυ-  
μνασίου Βιάννου πρέπει νὰ γίνῃ  
παράδειγμα καὶ στὰ ἄλλα σχ.λεῖα.

—Στὸ Γυμνάσιο Κροστελλίου Πε-  
διάδος ἔχει φουντώσει ἡ ἀθλητικὴ  
κίνηση με πρωτοβουλία τῶν Γυμνα-  
στῶν κ. κ. Χουρδάκη καὶ Μαῖα. Ἰ-  
διαίτερος αἱ ὁμάδες Μπάσκετ καὶ  
Βόλλεϋ μπόλ κατέκτησαν τοὺς μα-  
θητὰς. Συγχαίρομε τοὺς συμμαθη-  
τὰς μας καὶ τοὺς ἐνχόμεθα πάντο-  
τε πρῶτοι νὰ βγαίνουν.

—Ἡ ἑορτὴ τῆς Μητέρας ἐγίνε

με πρόγραμμα στὸ Γυμνάσιο Ἀ-  
γίου Νικολάου τὴν 18 Φεβρ. λόγῳ  
τῶν διαγωνισμῶν. Ὁμίλησεν ὁ κα-  
θηγητὴς κ. Ἀμαργιωτῆς με ἀρι-  
στοτεχνικὸν καὶ συγκινητικὸν τρό-  
πον καὶ οἱ μαθηταὶ καὶ μαθήτριά  
Ἀτσαλάκη Ε., Κουρίνος Ἐμμ., Σα-  
ρειδάκης Γ., Πάγκαλος Δ., Πρα-  
τσινάκη Κ., Παλασσοτηρίου Σ.,  
Ἀλέξη Ε., οἱ ὅποιοι ἀπήγγειλον  
καὶ ποιήματα.

—Στὰ Γυμνάσια τῆς πόλεως  
Χανίων παρατηρεῖται ἐξαιρετικὴ  
ἀθλητικὴ κίνηση με ἓνα εἰδυεῖ  
καὶ συναδελφικὸ συναγωνισμό,

**ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΒΑΣΑΝΑ**

**ΑΛΓΕΒΡΑ - ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ**

Πάρα πολὺ ἀντιπαθῶ  
φίλοι μου δυὸ βιβλία,  
αὐτὰ δὲ ὀνομάζονται  
Ἀλγεβρα Γεωμετρία

Ἄχι κυρία Ἀλγεβρα  
κι' ἔ αφες τὴν καρδιά μου.  
μόνο ν' ἀκούω ἐγὼ γιὰ σέ  
τρέχουν τὰ δάκρυά μου.

Ἄγκυλες, ἀνισότητες,  
Συστήματα ἐξισώσεις,  
χιλίες δύο παραστάσεις  
σαράντα περιπτώσεις.

Κι' ἐκείνη ἡ πανάθλια.  
δύσκολη Γεωμετρία,  
καλοὺς βαθμοὺς μοῦ ἔδωσε  
ἑπτὰ, ὀκτῶ καὶ τρία.

Μ' ἔκαψαν τὰ πορίσματα  
καὶ οἱ κατασκευές σου,  
ποτέ σου δὲν μ' ὠφέλησες,  
ἀκοῦς; ποτέ, ποτέ σου.

Ἀνάλυσις καὶ Σύνθεσις  
Ἀπόδεξις καὶ Σίσ,  
σ' ἀπόγνωση μ' ἔφεραν  
καὶ σέ ἀπελπίσια.

Μὰ ἔχω ἐλπίδα στὸν Θεό,  
Ἀλγεβρα Γεωμετρία,  
γρήγορι νὰ σὰς χωριστῶ  
νὰ βρῶ κι' ἐγὼ ἡσυχία.

ΚΡΥΟΒΡΥΣΑΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝ.

Ζ' Γυμν. Πόμπιας

πρᾶγμα ποῦ τιμᾶ τὴν μαθητικὴ νε-  
ολαία.

—Παρακαλοῦμε τοὺς ἀνταπο-  
κριτὰς μας νὰ μᾶς γράφουν τακτικὰ  
ὅλη τὴν κίνηση τῶν Γυμνασίων  
τους με συντομία καὶ με ἀκριβεία  
με κάθε ἀμεροληψία καὶ εἰλικρί-  
νεια στὰ πρόσωπα καὶ στὰ πράγ-  
ματα.

Ἡ κυκλοφορία τοῦ περιο-  
δικοῦ παρουσίασε μιὰ ἀνωμαλία  
με τὴν καθυστέρηση ἑνὸς δεκαπεν-  
θημέρου λόγῳ τῶν ἐξετάσεων. Πι-  
στεύομε οἱ πολυπληθεῖς ἀναγνώστες  
καὶ ἀναγνώστριες νὰ μᾶς τὸ συγ-  
χωρήσουν, διότι αὐτὸ δὲν ὀφείλε-  
το σέ μᾶς. Θὰ φροντίσωμε νὰ ἀ-  
ναπληρώσωμε τὸ κενὸν με τὴν ἐκ-  
δοσιν τοῦ πανηγυρικοῦ τεύχους  
τῆς 15 Μαρτίου.

Παρακαλοῦμε πολὺ καὶ πάλι  
τοὺς ἀντιαποκριτὰς μας νὰ μᾶς ἐξο-  
φλήσουν ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτε-  
ρον τὰ παλαιὰ τεύχη διὰ νὰ πλη-  
ρώσωμε καὶ ἐμεῖς τὰ χρέη τὰ ὀ-  
ποῖα ἔχομεν, ὥστε νὰ μπορέσωμε  
νὰ βελτιώσωμε τὸ περιοδικό, ἀπὸ  
τὸ ἄλλο τεῦχος. Παρακαλοῦμε ἀκό-  
μη ὄλους τοὺς φίλους μας ἀναγνώ-  
στες καὶ ἀναγνώστριες ἂν πραγμα-  
τικὰ ἀγαποῦν τὸ περιοδικόν τους  
καὶ ἀσφαλῶς τὸ ἀγαποῦν, ὅπως ἀ-  
ποδεικνύουν τὰ ἑκατοντάδες γράμ-  
ματα ποῦ μᾶς στέλνουν, νὰ ἐξο-  
φλοῦν τὸ ταχύτερον τὰ μικρά τους  
χρέη, ἐκείνη τὴν μίαν δραχμὴν,  
ποῦ ὅταν δίδεται ἐγκαίρως καὶ κανο-  
νικά μπορεῖ νὰ συντηρήσῃ καὶ νὰ  
βελτιώσῃ τὸ περιοδικό. Γιὰ τὸ πε-  
ριοδικό δὲν ὑπάρχει κανεὶς ἄλλος  
πόρος παρὰ μόνο ἡ μία δραχμὴ  
τῶν ἀναγνωστῶν μας. Ἐξ ἄλλου  
ἐμεῖς δὲν πηγαίνομε γιὰ κέρδη πα-  
ρὰ πῶς θὰ διατηρήσωμε ἓνα τόσο  
ὀφέλιμο καὶ μοναδικὸ μαθητικὸ  
περιοδικό. Γι' αὐτὸ παρ' ὅλα τὰ  
ἔξοδα τῆς ἐκτυπώσεώς του, τὴν αὔ-  
ξηση τῶν σελίδων καὶ τὴν καλλιτε-  
χνικὴ με ἐ ὄφυλλο ἐμφάνισή του  
ἀπὸ τοῦ ἄλλου τεύχους, δὲν θὰ αὐ-  
ξήσωμε τὴν τιμὴν του, στηριζό-  
μενοι στὴν ὑποστήριξη καὶ τὴν  
πρόθυμη ἐξόφληση τῆς μιᾶς δααχ-  
μῆς ἀπὸ ὄλους τοὺς μαθητὰς καὶ  
μαθητριάς τῆς μεγαλονήσου μας  
Κρήτης.